

SHAHRARNEWS.IR
۴شنبه
۲۳ شهریور
۱۴۰۳
صفحه ۴۴ از ۱۶۱ صفحه روزنامه
شماره ۱۴۲۳۸ | ۵۰۰۰ تومان

تولید در تنگنای نقدینگی و مواد اولیه

مرکز آمار ایران، مهم‌ترین دلایل غیرفعال بودن کارگاه‌های صنعتی استان را اعلام کرد

۹

درباره رویداد «پیچینگ» که در دفتر مشهد انجمن سینمای جوانان ایران برگزار شد

حمایت از فیلم‌سازی از ایده تا ساخت

۱۱

آیت‌ا... علم‌الهدی در دیدار با اعضای مجمع نمایندگان استان مطرح کرد

هویت زیارتی و مشکلات زیرساختی مسائل اصلی مشهدالرضا(ع)

۲

گزارشی میدانی از روزهای سخت و پر استرس بچه‌های کار در شرایطی که فعالیت آن‌ها از مسیر اصلی خودش منحرف شده است

بار بزرگ روی شانه‌های کوچک

محل ۹ و ۱۰

بزرگ‌سالی زودرسی

روایت زندگی کودکان و نوجوانانی که سختی‌های زندگی آن‌ها را خیلی زود وارد چرخه کار و فعالیت‌های اقتصادی می‌کند

۱۳

فرماندار مشهد با تشریح کارنامه ۸ ماهه احداث مراکز آموزشی در شهر خبر داد

ساخت ۵۳۵ کلاس در «سه‌شنبه‌های افتتاح»

۲

شماره ۱۹۶ کوله‌بسته منتشر شد

۳

رئیس کمیسیون ویژه سامان‌دهی حاشیه شهر شورای اسلامی شهر مشهد عنوان کرد

ارتقای کیفیت زیست شهری در «اسماعیل‌آباد»

۳

حدود ۸۲ سال پیش، سنگی به موزه حرم آمد که به سنگ قبر امام رضا(ع) معروف شد

کشف کتیبه ۹۰۰ ساله از عتیقه‌فروشی در تهران

۱۵

رایگان شدن خدمات درمانی کودکان کمتر از ۷ سال همچنان در هاله‌ای از اما و اگرهاست

یک بام و دو هوا در اجرای یک قانون!

۴

با هدف تأمین پساب صورت می‌گیرد

ساخت ۴ تصفیه‌خانه محلی برای نجات فضای سبز شهر

۳

برنامه لیگ دسته یک کشتی کشور اعلام شد و باز هم از تیم‌های مشهدی خبری نیست

بحران روی دایره طلایی!

۶

شاگردان مدرسه کار

مهارت‌آموزی در سن کم، زمینه اشتغال در بزرگ‌سالی را فراهم می‌کند

۱۲

مروری بر دستاوردهای معنوی زیارت خانه خدا و راهکارهایی برای حفظ آن‌ها

حج؛ سفری بهشتی

۱۴

تخفیف نقدی عوارض پروانه و پایانکار فقط تا انتهای خرداد ۱۴۰۳

امکان تقسیط ۳۶ ماهه عوارض جرائم و سایر بدهی‌های ساختمانی
تقسیم یکساله بدون افزایش نرخ عوارض
تسهیل تضامین و مساعدت‌های بیشتر در پرداخت اقساطی

اطلاعات بیشتر:
www.official.mashhad.ir
یا مراجعه به شهرداری مناطق و تماس با ۱۳۷

عید سعید قربان مبارک

قصه زندگی ۵۵۰ مددجو

بانه‌ها شما ادامه دارد

قربانی امسال
نذر بهبود زندگی معلولین عزیز

نشانی: میدان شهید فهمیده به سمت میدان قائم
آسایشگاه معلولین شهید فیاض بخش (عبدالله هنری) مشهد

شماره کارت بانک ملی ۶۰۳۷۹۹۱۱۹۹۵۱۰۳۹۱
شماره کارت بانک ملت ۶۱۰۴۳۳۷۷۲۰۰۷۹۲۰۸
روابط عمومی ۳۶۶۶۶۰۰۰ / ۰۹۰۱۸۰۴۵۸۴۸
دفتر مشارکت‌ها ۰۵۱۳۶۶۶۶۱۶۶ / ۰۵۱۳۶۶۶۶۳۳۶

پس از پرداخت غیر حضوری وجه قربانی از طریق www.Fbrc.ir
به شماره‌های مندرج اطلاع دهید.

Fayyazbakhshcharity

روزهای پلاتکلیفی پرسپولیس
هنوز پابرجاست

چالش سرخ‌ها برای تغییر نسل

هواداران پرسپولیس در روز پایانی لیگ گذشته یکی از شیرین‌ترین قهرمانی‌هایشان را تجربه کردند، اما فرصت

زیادی برای لذت‌بردن نداشتند و خیلی زود از حال‌وهوای جشن قهرمانی به فضای نگرانی درباره اوضاع پلاتکلیف تیمشان برای فصل آینده رسیدند. در روزهایی که سرنوشت اوسمار ویرا، سرمربی برزیلی آن‌ها، برای ادامه حضور در این تیم همچنان نامشخص است، ستاره‌های زیادی از این تیم به پایان قراردادهای خود رسیده‌اند و تکلیف ماندن یا رفتن آن‌ها در نبود سرمربی فصل آینده چالشی عجیب برای قهرمان لیگ ایجاد کرده است. تیم پرسپولیس فصل بیست‌وسوم را نیز با جام قهرمانی به پایان رساند تا جایگاهش را به‌عنوان پرافتخارترین تیم لیگ ایران تثبیت کند. موج قهرمانی‌های پیاپی پرسپولیس از زمان برانکو آغاز شد...

روز
سوزه

برنامه هفته اول لیگ دسته‌یک کشتی کشور اعلام شد، اما باز هم از تیم‌های مشه‌دی خبری نیست

بحران روی دایره طلایی!

منهای فوتبال

قهرمانان کاروان ایران در المپیک گذشته سهمیه المپیک پاریس را نگرفتند

مورد عجیب طلایی‌های توکیو

داخلی به سعید اسماعیلی باخت و شانس حضور در المپیک پاریس را از دست داد و جواد فروغی هم که در المپیک توکیو توانست با گرفتن مدال طلای تیراندازی تاریخ‌سازی کند، در المپیک پاریس حتی موفق به گرفتن سهمیه هم نشد.

● شانس نقره‌ای‌ها و برنزی‌ها برای درخشش دوباره برخلاف طلایی‌های توکیو، مردان نقره‌ای و برنزی کاروان کشورمان در المپیک گذشته توانستند جواز حضور در دوره بعدی این رقابت‌ها را کسب کنند و امیدوار به درخشش در پاریس باشند. حسن یردانی در کشتی آزاد که در توکیو به مدال نقره رسیده بود، با وجود جراحی کتف که انجام داد، توانست در تورنمنت مجارستان مدال طلا بگیرد و نماینده ایران در وزن ۸۶ کیلوگرم المپیک پاریس باشد. او یک طلا و یک نقره المپیک دارد و برای سومین مرتبه به المپیک می‌رود. دیگر نقره‌ای ایران در المپیک گذشته، یعنی علی داوودی در وزنه‌برداری هم توانست برای المپیک پاریس سهمیه دسته فوق سنگین را بگیرد. البته او برای گرفتن دومین مدال المپیکش رقابتی سنگین با سه وزنه‌بردار گرجستان، بحرین و ارمنستان دارد. بین برنزی‌های المپیک توکیو هم امیرحسین زارع در کشتی آزاد برای المپیک پاریس نیز توانست سهمیه بگیرد و از شانس‌های اصلی کسب مدال طلا برای ایران محسوب می‌شود. محمدهادی ساروی در کشتی فرنگی هم دیگر نماینده ایران در المپیک پاریس است.

برخی ورزشکارانی که در المپیک ۲۰۲۰ توکیو نتوانستند موفق ظاهر شوند، سه سال بعد نتوانستند حتی جواز حضور در المپیک پاریس را به دست بیاورند، چه برسد به اینکه بخواهند از عنوان قبلی‌شان دفاع کنند. ترکیب کاروان ایران برای حضور در المپیک ۲۰۲۴ پاریس در حال کامل شدن است و در این دوره شاهد غیبت ستاره‌هایی هستیم که نتوانستند جواز حضور در المپیک پاریس را به دست بیاورند. این ستاره‌ها در المپیک ۲۰۲۰ توکیو خودشان را مطرح کردند، اما موفق نشدند روند موفقیتشان را ادامه دهند و چهره‌های المپیکی ناکام در این دوره لقب گرفتند. کاروان ایران در المپیک ۲۰۲۰ توکیو صاحب سه مدال طلا، دو نقره و دو برنز شد. در این بین، نکته عجیب اینجاست که تنها مدال آوران نقره و برنز کاروان ایران در المپیک گذشته در المپیک پاریس هم حضور دارند و طلایی‌های ایران حتی جواز حضور در پاریس را به دست نیاوردند.

● قهرمانان توکیو، ناکامان پاریس کاروان ایران در المپیک ۲۰۲۰ توکیو در رشته کاراته توسط سجاد گنج‌زاده، در کشتی فرنگی توسط محمدضارگریبی و در تیراندازی با درخشش جواد فروغی به مدال طلا رسیده بود؛ اما حالا ورزشکاران کشورمان درحالی‌آماده حضور در المپیک پاریس می‌شوند که گنج‌زاده به دلیل حذف رشته کاراته از المپیک شانس درخشش دوباره را از دست داده است. گرایبی در کشتی فرنگی در یک رقابت

خبر خوش به پرافتخارترین تیم والیبال نشسته جهان

مهرزاد به پارالمپیک رسید

طبق اعلام سرمربی تیم ملی والیبال نشسته، آسیب‌دیدگی مرتضی مهرزاد برطرف شده است و او می‌تواند در رقابت‌های پارالمپیک حضور داشته باشد. در فاصله کمتر از سه ماه مانده تا شروع بازی‌های پارالمپیک ۲۰۲۴ پاریس، شاگردان هادی رضایی که با قهرمانی‌های پشت‌سرهمشان از سوزی برخی‌ها به عنوان پرافتخارترین تیم جهان نامیده شده‌اند، این روزها با هدف کسب یک طلای دیگر در پاریس تمرین می‌کنند؛ اما چندی قبل خبر رسید که مرتضی مهرزاد، بازیکن ۲۴۶ سانتی‌متری این تیم که یکی از ارکان سال‌های اخیر تیم ملی والیبال نشسته بوده است، با مصدومیت دست‌وپنجه نرم می‌کند. با وجود این هادی رضایی، سرمربی مشه‌دی تیم ملی والیبال نشسته ایران، در این باره گفت: خوشبختانه اعلام شد که آسیب‌دیدگی مرتضی مهرزاد و رمضان صالحی برطرف شده است و این دو ملی‌پوش برای حضور در پارالمپیک پاریس مشکلی ندارند.

ورزش بانوان

نشده و قرار است بیانیه‌ای در این باره از سوی این سازمان در این هفته صادر شود.

● تلاش استقلال‌ها برای تیم‌داری باتوجه به الزام کنفدراسیون فوتبال آسیا، در این میان استقلال‌ها بیشترین پیگیری را در زمینه آغاز فعالیت خود در فوتبال زنان انجام داده‌اند. مالکان جدید باشگاه استقلال نسبت به تیم‌داری آن‌ها در فوتبال زنان چراغ‌سبز نشان داده‌اند و رایزنی‌ها با مسئولان کمیته صدور مجوز حرفه‌ای در حال انجام است. البته استقلال‌ها هیچ تمایلی به حضور در لیگ دسته دوم یا حتی دسته اول فوتبال زنان ندارند و تلاششان آن است که بتوانند در لیگ برتر حضور پیدا کنند و احتمالاً آن‌ها سراغ خرید امتیاز خواهند رفت. آنچه مسلم است، این است که استقلال یکی از تیم‌های شرکت‌کننده در فصل جدید لیگ برتر فوتبال زنان است و آن‌ها یا با دریافت امتیاز رایگان، یا از همین تیم شرکت‌کننده در این رقابت‌ها برای فصل هفدهم هستند یا با خرید امتیاز کارشان را در لیگ برتر فوتبال زنان دنبال می‌کنند.

درخشش دختران شطرنج در قزاقستان

اولین طلا در مسابقات شطرنج سریع رده‌های سنی آلمانی قزاقستان برای دختر ایرانی ثبت شد. رقابت‌های شطرنج قهرمانی آسیای رده‌های سنی با حضور یازده کشور و نماینده‌های ایران در آلمانی قزاقستان آغاز شد. در روز نخست مهسا علوی، نماینده دختران کمتر از شانزده سال ایران، توانست در این رقابت‌ها با درخشش هر هفت بازی خود را با پیروزی پشت‌سر بگذارد و با اقتدار قهرمان مسابقات سریع آسیا شود و اولین مدال طلای کاروان تیم ملی کشورمان را کسب کند. دیگر ملی‌پوشان نیز از امروز در مسابقات استاندارد مقابل حرفان‌نشان دست‌به‌مهر خواهند شد. در این میان، یک دختر ملی‌پوش مشه‌دی نیز در جمع ورزشکاران اعزامی حضور دارد که در ابتدای این رقابت‌ها حجاب دختر شطرنج‌باز مشه‌دی مورد توجه رسانه‌های خارجی قرار گرفت. اسماء حسن پور دختر خردسال تیم ملی بانوان ایران است که در بخش رده‌های سنی با پوشش چادر حاضر شده است.

● ۶ تیم پشت درهای لیگ زنان

سپاهان اصفهان، استقلال و پرسپولیس تهران، الومینیوم اراک، گل‌گهر سیرجان، تراکتور تبریز و فولاد خوزستان تیم‌هایی بودند که برای فصل پیش‌رو موفق به دریافت مجوز حرفه‌ای شدند و اکنون درحالی‌آن‌ها به دنبال دریافت مجوز حرفه‌ای برای فصل آینده هستند که بحث حضورشان در فوتبال زنان مطرح است.

● از امتیاز رایگان خبری نیست! مسئولان فدراسیون فوتبال درحالی‌تیم‌ها را در مسیر دریافت مجوز حرفه‌ای ملزم به فعالیت در فوتبال زنان کرده‌اند که گفته می‌شود برخلاف فصل گذشته خبری از اعطای امتیاز رایگان حضور در لیگ برتر نخواهد بود و تیم‌ها باید از لیگ دسته دوم فعالیتشان را آغاز کنند یا امتیاز لیگ برتری بخرند. البته این موضوع هنوز در سازمان لیگ نهایی

با فشار ای‌اف‌سی ۶ باشگاه حاضر در لیگ برتر مردان باید در فصل جدید مسابقات بانوان تیم‌داری کنند

رنگ‌وبوی جدید در لیگ برتر فوتبال زنان

مژده رنگیان

لیگ برتر فوتبال زنان ایران وارد مرحله جدید و حرفه‌ای‌تری خواهد شد و با اجبار کنفدراسیون آسیا، باشگاه‌های بزرگ از لیگ مردان تازه‌واردان فصل جدید خواهند بود. رئیس فدراسیون فوتبال، درحالی‌در آخرین اردوی تیم ملی فوتبال زنان حضور یافت که رسماً از مصوبه الزام تیم‌های فوتبال مردان در زمینه فعالیت در فوتبال زنان در مسیر دریافت مجوز حرفه‌ای پرده برداشت. نکته مهم اینکه در سالیان گذشته موضوع تیم‌داری در فوتبال زنان به صورت پیشنهادی از سوی کنفدراسیون فوتبال آسیا مطرح بود، اما حالا با فشارهای وارد شده از سوی ای‌اف‌سی، موضوع کاملاً تغییر کرده است و برای دریافت مجوز حرفه‌ای، تیم‌های فعال در لیگ برتر فوتبال مردان ملزم به تیم‌داری در فوتبال زنان هستند.

نایب‌رئیس دوم فدراسیون فوتبال نیز تأکید کرده بود که تیم‌ها در صورت فعالیت نکردن در حوزه فوتبال زنان، برای فصل آینده در مسیر دریافت مجوز حرفه‌ای به مشکل می‌خورند.

دست خالی دوچرخه‌سواران در قهرمانی آسیا

رکاب‌زنان زن ایران موفق به گرفتن مدال استقامت جاده قهرمانی آسیا ۲۰۲۴ نشدند. مسابقات دوچرخه‌سواری جاده قهرمانی آسیا در قزاقستان در حال برگزاری است. ایران در رقابت استقامت جاده زنان در دو بخش جوانان و بزرگسالان نماینده داشت که هیچ‌کدام به مدال نرسیدند. در استقامت جوانان به مسافت ۶۱.۵ کیلومتر فاطمه دادگر سیزدهم و الیکا یوسفی بیست‌وسوم شد و در بخش بزرگسالان بعد از رکاب‌زنی به مسافت ۱۲.۵ کیلومتر، سمیه یزدانی سی‌وسوم شد. در تایم‌تریل انفرادی زنان رده بزرگسالان نیز سمیه یزدانی یازدهم شد. ایران در تایم‌تریل انفرادی جوانان و کمتر از ۲۳ سال زنان نماینده نداشت. تیم ملی ایران در این مسابقات فقط یک مدال برنز در بخش مردان کسب کرد. مسابقات امروز با برگزاری استقامت جاده مردان در رده سنی بزرگسالان به پایان می‌رسد.

خبر

آنتالیا، آخرین شانس کمان‌داران برای سهمیه المپیک

تیم ملی ریکرو ایران فردا عازم آنتالیا ترکیه می‌شود تا آخرین شانسش برای کسب سهمیه المپیک استفاده کند و بتواند مانند دو المپیک قبل در این مسابقات مهم که ویتترین ورزش جهان است، حضور داشته باشد. ملی‌پوشان ایران پس از ناکامی در بازی‌های آسیایی هانگژو که با کسب نکردن مدال همراه شد، در دیگر مسابقات کسب سهمیه نیز تاکنون موفق نبوده‌اند و باید دید آیا تورنمنت آنتالیا برای کمان‌داران ایرانی خوش‌یمن خواهد بود یا بدست آن‌ها از سهمیه حضور در المپیک پاریس کوتاه خواهد ماند.

صعود گرگان به نیمه‌نهایی بسکتبال باشگاه‌های آسیا

باشگاه بسکتبال شهرداری گرگان در آخرین دیدار مرحله گروهی لیگ قهرمانان آسیا مقابل تیم هیروشیمای ژاپن به پیروزی رسید تا جواز حضور در مرحله نیمه‌نهایی این رقابت‌ها راه دست بیاورد. شاگردان مصطفی هاشمی در آخرین دیدار مرحله گروهی مسابقات بسکتبال لیگ قهرمانان آسیا به مصاف تیم هیروشیمای ژاپن رفتند و با نتیجه ۹۴ بر ۸۱ به پیروزی رسیدند. تیم شهرداری گرگان با دو پیروزی و یک شکست مرحله گروهی این رقابت‌ها را پشت‌سر گذاشت تا به جمع چهار تیم پایانی این تورنمنت برسد و یک‌گام دیگر به قهرمانی در قاره کهن نزدیک‌تر شود.

ایران، میزبان وزنه‌برداری ارتنش‌های جهان

با اعلام فدراسیون، ایران میزبان رقابت‌های وزنه‌برداری ارتنش‌های جهان شد. این موضوع در حاشیه دیدار سجاد انوشیروانی رئیس فدراسیون وزنه‌برداری کشورمان، با امیر فولادی مدیرکل تربیت‌بدنی نیروهای مسلح کشور اعلام شد و دو طرف درباره وضعیت میزبانی کشورمان در این رویداد که سال آینده برگزار می‌شود، گفت‌وگو کردند.

پایان رؤیای خیالی با پلمب شرکت هرمی

دلال املاک، ساقی مواد مخدر بود

از حادته

بازی همستر بلای جان رانندگان می شود؟

مرگ هم‌زمان ۳ کارگر با سقوط در چاه

شهرآر نیوز
۴شنبه
۲۳ مرداد ۱۳۹۳
۴۳۸ شماره
SHAHRAARNEWS.IR
۰۸

٤شنبه
٢٣ خرداد ١٤٠٣
٥ ذی الحجه ١٤٤٥
شماره ٢٣٨

이

٥٠٠

بازسازی چنایت سیاه در مشهد

گزارش

تتها واکنش متهم پس از ورود به این ساختمان سکوت بود. او هیچ حرفی نمی‌زد و در پاسخ مقام قضایی با کلمات و جملات کوتاه و شمرده پاسخ می‌داد. حتی وقتی دختر مقتول با او روبه‌رو شد و با یکدیگر چشم در چشم شدند، او باز هم سکوت‌شان نشکست و در پایان بازسازی با همان سکوت مرموزش از خودرو منتقل شد. متهم ریش، تنک و نامرتب روی

● **۳ سال قبل ازدواج کردیم**

به گفته شاهر، از حدود سه سال قبل این زن ازدواج موقت کرده بود و او را به همراه دخترش در همان نزدیکی کارگاه زغال در یک خانه استیجاری با حداقل امکانات اقامتی مستقر کرده است. این فرد در حالی که شاهر کرده است، یکباره هوس‌رانی زن را کم‌کم تابانده است. دختر بیست‌ساله‌اش لذت جویی‌کننده این اتهام را نیز بی‌پاسخ گذاشت. او در پاسخ به اینکه «مگر نمی‌دانستی وقتی بزنی ازدواج کنی، دیگر به دخترش حرام دانی می‌شوی؟» مدعی شده که این را نمی‌دانسته است.

میان دربارۀ آنچه آدم‌راه‌ها گذشته میهن و او مقتول گشته بود توضیح داد که غروب بود و او با وارد کارگاه شدیم.

حالش خوب نبود و نمی توانست بخوابد. اعصابش خرد بود. به او چند قیاس کلونایزاسیون امیرالزول و... دادم و وقتی خوابش نبرد، شیر گاز را از پشت اتاقک سرایداری روی اتاق دادم و با پرده و پلیاستیک تمام راه ایمن نفوذ نمود. باز رستم. شیر گاز را از آخر باز کردم. بعد در را بسته و وقتی ساعت ۱۱ صبح بود که برگشتم. از پشت شیشه نگاه کردم و دیدم تکان نمی خورد، فهمیدم که مرده است. باز رفتم و با استفاده از کنتور بوی دیگر که آخر کارگاه است، با استفاده از بیل و هیلتی پشت کوره ها را به عقب یک متر کشیدم. بعد امدم و در را باز کردم و شیر گاز را بسته و در و زور جسد را به حال خودش رها کردم تا آرام آرام خرابه خراب شود. دو یا سه روز بعد که دیدم که سراغش، بدنش بوی تعفن شدید گرفته بود، دست و پایش خشک شده بود. یک پتو روی زمین انداخته و او را هل دادم تا روی پتو افتاد. بعد نهایی پتو را از کارگاه کشاندم و جسد را بردم. چون بوی تعفن زیاد بود و ممکن بود دخترش در رفت و آمد به کارگاه متوجه بوی آن بشود، روی زمین دختر سرکه چوبی ریختم. بعد هم به محل رفتنش که تشریفات درست کردم و او دیگر سؤال پرسید.

متهم درباره ارتباطش با بیج ها و کانال های هسپاری که در تحقیقات او موران به آن رسیده بودند، مدعی شد که هیچ ارتباطی با آن ها نداشته است. او همچنین ادعای فروش فیلم های سایش به دیگران را در حالی تکذیب کرد که تحقیقات گسترده ای در این زمینه آغاز شده است و به زودی نتایج آن مشخص خواهد شد. اظهار پشیمانی این قاتل ساکت و مرموز، آخرین قسمت پیش از روبه رو شدن با دختر مقتول بود. در پیحاضی صفری، حتم بر ساری اعلام کرد تا تحقیقات گسترده تری در این پرونده به ویژه در زمینه سرقت زانی که به نوعی قربانی این مرد هوس ران شده اند انجام شود.

مختصان بررسی شد و پس از تأیید نهایی، پیکرو به اتاق عمل منتقل شد. در این جراحی، پزشکان کبد این مرد نیشابوری را برای پیوند به بیمارستان بوعلی سیناد شیراز ارسال کردند و دو قرینه و بخشی از پوستش را برای پیوند به بیماران، تحویل بانک چشم دانشگاه علوم پزشکی و بخش سوختگی بیمارستان امام رضا^(۷) دادند.

[illegible]

«نکته جزئی»

مهم ترین رمان عدنیه شبلی، نویسنده فلسطینی به فارسی منتشر شد

نیش قبر حقیقت در صحرای نقب

خادم

سومین رمان عدنیه شبلی، نویسنده فلسطینی، که آن را مهم ترین رمان او در کارنامه اش می دانند، به فارسی ترجمه شد.

«نکته جزئی»، رمانی است برپایه ماجرایی واقعی؛ در تابستان ۱۹۴۹، یک سال پس از روزی تلخ برای فلسطینیان، یعنی «یوم النکبه» (روز نکبت)، که در آن روز ۷۰ هزار فلسطینی آواره و تبعید شدند، گروهی از سربازان اسرائیلی در صحرای نقب به دختری عرب تجاوز کرده، او را می کشند و در شن دفن می کنند. این بخش اول این رمان است. در بخش دوم که سال ها بعد و در روزگار کنونی می گذرد، زن جوانی از رام...ا توجهش به این جنایت و جزئیاتی از آن جلب می شود و بی ما جرای می گیرد و سعی می کند به محل جنایت بازگردد....

- جنجال های حول رمان

«نکته جزئی» رمان موفق‌ی هم بوده و نامزد جایزه بین المللی بوکر در سال ۲۰۲۱ و (پس از ترجمه به آلمانی) برنده جایزه ادبی بنیاد «لیبت پروم» آلمان در سال ۲۰۲۳ شده است. البته مراسم اهدای جایزه به شبلی به دلیل حمله حماس به اسرائیل در اکتبر سال گذشته لغو شد. اقدامی که واکنش تند نویسندگان و متفکران زیادی را برانگیخت و هزار نویسنده و روشنفکر، از جمله هشام مطر، کامیلا شمس‌ی و نویسندگان برنده نوبل، یعنی آنی ارنو و اولگا توکارچوک و عبدالرزاق قورنه، را برانگیخت که در انتقاد به این حرکت نامه‌ای را امضا و منتشر کنند.

اسلاوی ژیرک، فیلسوف اسلونیایی، نیز در سخنرانی آتشین خود در مراسم افتتاحیه نمایشگاه کتاب فرانکفورت سال گذشته لغو جایزه را «رسوایی» خواند. ژیرک گفت: «وقتی فهمیدم مراسم جایزه عدنیه شبلی به تعویق افتاده است، شوکه شدم؛ من این تصمیم را یک رسوایی تلقی کردم. در اینجا ما به تناقض های "فرهنگ طرد" نزدیک می شویم. تمام کاری که فرهنگ طرد می کند حذف کسانی است که با ایدئولوژی و اندیشه شما سازگاری ندارند.»

- درباره نویسنده

عدنیه شبلی متولد ۱۹۷۴ است و مانند بسیاری از فلسطینیان دیگر، آواره بین دو سرزمین، برلین خانه دیگر اوست. او دکتري خود را در رشته رسانه و مطالعات فرهنگی از دانشگاه شرق لندن گرفته است. سابقه تدریس در دانشگاه ناتینگهام را دارد و از

سال ۲۰۱۳ به عنوان استاد پاره وقت در دپارتمان فلسفه

و مطالعات فرهنگی در دانشگاه

بیر زیت، فلسطین، مشغول به

تدریس است.

او به زبان های عربی، انگلیسی، عبری، فرانسوی، کره‌ای و آلمانی صحبت می کند، اما رمان هایش را به زبان مادری اش می نویسد.

شبلی، علاوه بر سه رمان، چند نادرستان نیز نوشته است.

«نکته جزئی»، نوشته عدنیه شبلی،

ترجمه سارا مصطفی پور، نشر ققنوس،

۱۱۲ صفحه، ۹۰ هزار تومان.

درباره کتاب «فرزندان من»

نوشته گوزل باخینا، از مهم ترین نویسندگان امروز روسیه

دست بستگی انسان در برابر تاریخ و سیاست

وقایع و ماجراهای رمان «فرزندان من» در دهه های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ در روسیه شوروی اتفاق می افتند. شخصیت اصلی این رمان معلمی آلمانی تبار است به نام «یاکوب باخ». او در یکی از روستاهای آلمانی نشین کرانه رود ولگا زندگی می کند. زندگی یاکوب باخ، تابیش از آنکه با پیشنهاد تدریس در آن سوی ولگا مواجه شود، زندگی ای عادی و منظم و یکنواخت است، اما وقتی پدر دختری به نام کلارا از باخ می خواهد که به دخترش آلمانی درس بدهد همه چیز تغییر می کند و زندگی باخ وارد مرحله ای تازه و متفاوت می شود. باخ برای تدریس به کلارا باید به آن سوی ولگا برود. در جریان این تدریس، اتفاق هایی می افتد و باخ به موجب آن اتفاق ها در گوران حوادثی تاریخی و سیاسی که در روسیه در جریان است قرار می گیرد، حوادثی نظیر جنگ های داخلی و قطعی بزرگ که زندگی بسیاری از مردم روسیه را تحت تأثیر قرار می دهند.

رمان «فرزندان من»، رمانی است که دست بستگی آدمی در برابر تاریخ و سیاست را به نمایش می گذارد. نویسنده در این رمان نشان می دهد که چگونه زندگی و سرنوشت مردم عادی ای که سرشان به زندگی خودشان است در گردباد سیاست و بحران های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی می افتد و خارج از اراده خودشان پیش می رود، و طومار سیاست چگونه زندگی هایی آرام وبی حادثه را درهم می پیچد و فجایعی هولناک را برای مردمی معمولی که کاری به سیاست ندارند رقم می زند.

- درباره نویسنده

گوزل شامپیلونا باخینا، متولد ۱۹۷۷، داستان نویس و فیلم نامه نویس اهل روسیه است. او دانش آموخته فیلم نامه نویسی از مدرسه فیلم مسکو است. باخینا ابتدا در روابط عمومی و تبلیغات کار می کرد و سپس، با انتشار آثارش در مجلات، به طور حرفه ای وارد کار نویسندگی شد. او روشنفکران مخالف حمله روسیه به اوکراین است و در این باره گفته است: «این جنگ من نیست.»

از آثار گوزل باخینا می توان به رمان «زلیخا چشم هایش را باز می کند» اشاره کرد.

- درباره مترجم

رمان «فرزندان من» را زینب یونس‌ی به فارسی برگردانده است. او متولد ۱۳۵۰ است. از ترجمه های یونس‌ی می توان به کتاب های «زندگی حشره‌ای»، «زلیخا چشم هایش را باز می کند» و «استالین خوب» اشاره کرد. زینب یونس‌ی، به خاطر ترجمه کتاب «زلیخا چشم هایش را باز می کند» از گوزل باخینا، در سومین دوره جایزه ابوالحسن نجفی (جایزه ای ویژه ترجمه ادبیات داستانی)، در سال ۱۳۹۷، برنده این جایزه شد. منبع: بنوبوک

شهر
SHAHRANEWS.IR
۴شنبه
۲۳ مرداد ۱۴۰۳
۵ دی‌ماه ۱۴۴۵
شماره ۲۳۸۸

۱۰

فرهنگ و ادبیات

مدخل

هر مکتب فکری و عقیدتی باید به همراه خود مکتب ادبی و هنری خودش را بیاورد، کمااینکه در غرب اندیشه های بسیار نازل تر از دین ما مکاتب خاص خودشان را ایجاد کرده اند. ما در این باره تلاش های پراکنده ای از ابتدای انقلاب تا

به امروز داشته ایم، [...] منتها باید به کمال برسد. بعد، ما می توانیم بگوییم در ادبیات و هنر پرو – به قول بعضی از دوستان – مکتب «واقع گرای متعالی شیعه» هستیم و این هم از مبانی و اصولش است؛ سپس، به منتقد اجازه می دهیم که بتوانند با این مبانی کار را

نگاهی به ترکیب بند محتشم کاشانی در مدح حضرت رضا(ع)

نوربخش هفتمین اختر، امام هشتمین

کتابنردن سبک کتابخانه آستان قدس رضوی از دیوان محتشم

احساسات و عواطف مذهبی خود را با زبانی روان و ساده بیان کرده است و همین ویژگی شعر او را ماندگار کرده است.

تعبیر دکتر محمود فتوحی رودمعجنی راجع به نقش محتشم در رواج نوع ساده «واسوخت» گویای این موضوع است: «سبک تغزلی واسوخت، که شاخه مشهور مکتب وقوع فارسی است، در میانه قرن دهم در کاشان پدیدار شده و محتشم کاشانی این سبک رابداع کرده و به اوج رسانیده است.... مبدع اصطلاح واسوخت و مروج این سبک محتشم کاشانی است و وحشی بافقی در این شیوه مقلد بوده است. طرز واسوخت پس از محتشم تا پایان قرن یازدهم در ایران مورد توجه بوده و سپس در زبان اردو مورد توجه قرار گرفته است.»

سعيد تشکری،

«سبز-آبی»

نوشته های بعدی، درباره این مورد و راه حل هایش دقیق ترکب می زنیم.) هر چیزی که مانع نوشتن شده در حل کنيد و واقعا با تمام همت بنویسید. حتما که یکی از بهانه های این است که «نمی دانم چه بنویسم.» **هشتم-** اول ازهمه، یک دفترچه برای یادداشت های روزانه کنار بگذارید. وقایع روز را بنویسید، فکرهايتان را، بازی های ذهنی ای را که در مغزتان اتفاق می افتد، درباره دیگران بنویسید. شاید خواندن نمونه های این چینی، که نویسنده های بزرگ نوشته اند کمک خوبی باشد؛ پس این ها را بخوانید؛ «یادداشت های روزانه ایرلند» (هائیریش لُل)، «خاطرات سوگواری» (رولان بارت)، «یادداشت ها» (آلبر کامو).

هفتم- از روی داستان ها و رمان های بزرگ بنویسید. اینجا، دیگر واقعاتیاری نیست به چیزی فکر کنید یا بهانه نداشتن ایده برای نوشتن را بیاورید، خیلی ساده یک داستان شاهکار را رویه روی خودتان بگذارید و از روی آن بنویسید. (حتما که در نوشته ای دیگر باتشریح وتوضیح مفصل درباره مزیت های این کار برایتان می نویسم.) صحنه های ناب از توصیف و اکت شخصیت ها یا دیالوگ هایشان را انتخاب کنید و همان ها را بنویسید و بنویسید و ...

هشتم- هر روز بنویسید.

با احترام عمیق به خوان و رفقای زانین که بسیار نوشت. کمی را چاپ کرد و بخش عظیمی را در زیاله انداخت.

بعد از آن از اهل بیت آن شه ایوان دین زهره زهرالقبت بنت النبی خیرالنسا

پس حسن پرورده کلفت قتیل زهر قهر

پس حسین ازرده گربت شهید کربلا

باز با سجاد و باقر صادق و کاظم که هست

مقتدیان را ز چار ارکان بر این چار اقتدا

پس نفی و عسکری بین آن مهی کز دش جهت

می کنند از نورشان خلق جهان کسب ضیا

قصه کوتاه آن درود و آن دعا یادا تمام

بر تو با تسلیم مستثنای مهدی والسلام

- راز ماندگاری کلام محتشم

زبان محتشم صریح و ساده و به دور از هرگونه تکلف و تصنع است، اما شاعرانه و تصویری است. او

و قتی به این تپه می رسند، رو به سوی مقبره ایشان و مشهدالرضا می ایستند و سلامشان می دهند؛ ما نیز به رسم ادب همین کار را می کنیم. اینجا، اولین جایی که می توان از دور دیار امام هشتم را دید؛ به همین جهت است که نام این تپه را «تپه سلام» نهاده اند. حالا شما نیز سلامتتان را بدهید و درد دلتان را بگویید که

مبرات خراسان

به تپه ای رسیدی. با صدای کاروان سالار از اسب پیاده شدی و خودت را روی تپه رساندی. حبیب نیز مثل همیشه در کنار ت بود، چون برادر. هر دو روی تپه ایستادید و به سستی که کاروان سالار اشاره می کرد نگاه کر دید.

شنیدی: «همه زائران آقایمان، امام رضا،

کارگاه داستان

اول- مشکل خیلی از کسانی که رؤیای نویسنده شدن دارند این است که نمی نویسند! همین جمله یکی از پارادوکس های مضحکی است که باعث

شده تعداد زیادی از مبتدی ها، هنوز وارد نشده. از دنیای نویسندگی خارج شوند، یعنی با این وضعیت نقش کسی را پیدایمی کنند که بیرون از دنیای نویسندگی پای دیوار نشسته و هیچ وقت از جایش بر نمی خیزد تا از در وارد شود.

دوم- کسانی هم هستند که در خلوتشان عاشقانه پای نوشتن می نشینند و ساعت ها وقتشان را صرف دل نوشته های آبکی می کنند. این ها اسیر وهم اند، اصلا نمی دانند و نمی توانند تشخیص بدهند عیار کلماتی که روی کاغذ می آورند چقدر است. کافی است با واقعیت مواجه شوند.

«صدای پرپر ای آمد/ودر که باز شد/من از هجوم حقیقت به خاک افتادم» (سهراب سپهری).

این ها زائران دست عاشقان نویسندگی اند که در مواجهه با واقعیت نقش بادکنکی را دارند که در دشتی پر از کاتوس رها می شود.

سوم- درآموزه های آغازین، برایتان از این نوشتم که در دنیای هنر و ادبیات هیچ قاعده ثابتی نداریم که بتوان به آن همچون یک نسخه شفابخش تکیه کرد. این حرف حاصل سال ها تحقیق و پژوهش و حاصل سال ها بررسی

آشپز زبانی

آشپزی ناشی باشد ناچار است همه چیز را اندازه بگیرد، دقیقایکی و نصفی از قاشق پلاستیکی توی ظرف نمک. ولی مادرها نمک را مشت می کنند، دستشان را توی هوا تکان تکان می دهند و یک توده سفید را توی غذا رها می کنند، بدون اندازه گیری و بدون لوس بازی. دلبیش آن است که این کار را آن قدر تکرار کرده اند که قلیشان و غریزه شان مقدار نمک را می داند. اگر اتفاقی نمکی که توی مشتشان آمده کمتر از مقدار لازم باشد، یک لحظه به دلشان می افتد و شک می کنند، درست مثل وقتی که آدم به املا ی یک کلمه شک می کند؛ بعد، کمی دیگر نمک برمی دارند و می ریزند توی غذا. درست همان قدر که دلشان رضای دهد. دراین قضیه، نکته ای هست که به آدم درس می دهد، اینکه زیاد نوشتن و تکرار و تکرار دیوانه وار به آدم غریزه ای بیار و قلبی حساس می دهد، طوری که جهان کلمات را طور دیگری ببیند و درک کند.

پنجم- هر بهانه ای برای نوشتن را کنار بگذارید. (در

فارسی ندان بودن خود و فارسی ندان بار آمدن دانشجو برایشان سر سوزنی اهمیت ندارد و مهم این است که سر ماه حقوقشان را دریافت کنند. هرگاه به دانش آموخته رشته آموزش زبان فارسی اجازه دادند در رشته آموزش زبان انگلیسی تدریس کنند. آن گاه حق دارند استاد رشته آموزش زبان انگلیسی را نیز در رشته آموزش زبان فارسی به تدریس بگمارند.

در دنا ک آنکه بیشتر دانشجویان دانش آموختگان زبان شناسی و آرفا در مقطع کارشناسی در رشته زبان انگلیسی یا یکی دیگر از زبان های خارجی تحصیل کرده اند، و نه در رشته زبان و ادب فارسی*. ازاین رو، جز شمار اندکی از آن ها، به فارسی ندانی خود آگاه نیستند. یعنی بسیاری

شرمندگی و خجالتی، دعوت مدیران گروه ها را لبیک می گویند و گمان می کنند اگر منبعی که تدریس می کنند به انگلیسی باشد و روی تخته به انگلیسی بنویسند و جزوه هایشان انگلیسی باشد و از انگلیسی مثال بزنند، خیلی باسواد و باکلاس جلوه می کنند. نتیجه آنکه مشتی اطلاعات نظری کم ارزش را به دانشجویی رشته آموزش زبان فارسی انتقال می دهند و دانشجوی بی ثوا نیز از نخستین نیم سال کارشناسی ارشد تا نیم سال پایانی دوره دکتری حتی به اندازه یک مقاله پانزده صفحه ای هم به اطلاعاتش در زمینه زبان فارسی افزوده نمی شود! این استادان بزرگوار عضوهای علمی دانشگاه ها هستند و تنها دغدغه شان گرفتن ارتقا است و

فرهاد قربان زاده از زبان شناس و ویراستار

به نظر تان در رشته آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان (آرفا) کدام زبان و روش تدریس آن آموزش داده نمی شود؟ آفرین!

توضیح آنکه در نزدیک به همه دانشگاه های دارای رشته آرفا از استادان رشته آموزش زبان انگلیسی دعوت کرده اند که در رشته آموزش زبان فارسی تدریس کنند. این دوستان در همه عمر دانشگاهی شان فقط انگلیسی خوانده اند و درکی از مرز میان زبان ها ندارند. باین حال، بی آنکه در عمرشان یک ساعت فارسی درس داده باشند، بی هیچ

از نگاه دیگران

* متأسفانه در کشور کارشناسی ارشد رشته زبان شناسی

و گرایش های آن، مانند آرفا، بسیاری از پرسش ها به زبان انگلیسی است و انبوهی از دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات فارسی از راه یابی به این رشته و گرایش های آن باز می ماند.

منبع: کانال نویسنده

درباره رویداد «پیچینگ» که در دفتر مشهد انجمن سینمای جوانان ایران برگزار شد

حمایت از فیلم سازی، از ایده تا ساخت

الهام ظریفیان

گزارش روز

در آخرین خبرهای مرتبط با رویدادهای فیلم سازی در مشهد خواندیم که رویداد « پیچینگ » انجمن سینمای جوانان ایران برگزار شد و تعدادی از فیلم سازان جوان و مستعد استان توانستند بودجه های حمایتی از این انجمن برای ساخت فیلم هایشان بگیرند. در تعریف «پیچینگ» گفته می شود «هنر ارائه فیلم نامه برای جذب سرمایه». درواقع این رویه ای معمول در دنیا برای متقاعد سازی دقترهای فیلم سازی و سرمایه گذاران است که توسط فیلم سازان انجام می شود و طی آن یک فیلم سازی می تواند بودجه لازم برای ساخت فیلمش را جذب کند. دفتر مشهد انجمن سینمای جوانان ایران نیز که از مهم ترین نهاد های آموزشی و تولیدی در عرصه فیلم کوتاه مستند و داستانی است، در چند سال گذشته به این عرصه وارد شده و توانسته است از هنرمندان بسیاری حمایت کند. بسیاری از آثار تولیدی که به این ترتیب ساخته شده اند، در جشنواره های معتبر داخلی و خارجی درخشیده اند و کیفیت و جایگاه فیلم سازی را در مشهد بهتر کرده اند. ما به همین بهانه در این گزارش به سراغ کارشناسان و هنرمندان مرتبط با این رویداد رفتیم تا جزئیات بیشتری را از این رویداد و تأثیری که می تواند در روند فیلم سازی مشهد داشته باشد، بدانیم.

- دفاع از ایده در حضور داوران

محسن جهانی از فیلم سازان شناخته شده مشهدی است که چندماه است مسئولیت دفتر مشهد انجمن سینمای جوانان ایران را برعهده گرفته است. او در توضیح رویداد «پیچینگ» می گوید: در این فرایند فیلم ساز باید مقابل داوران از کارش از نظر فنی و محتوایی دفاع کند. داوران براساس تسلط ارائه دهنده و میزان توانایی اش در پاسخگویی به سؤالات تصمیم می گیرند که از طرح حمایت کنند یا خیر. این فرایند در انجمن در سه سطح آثار فیلم اولی، نیمه حرفه ای و حرفه ای برگزار می شود که فرایند انتخاب در آثار فیلم اولی ها در تهران است و سطوح نیمه حرفه ای و حرفه ای در دفترهای انجمن در استان ها انجام می شود.او توضیح می دهد: پس از انتشار فراخوان در اواخر سال گذشته، فیلم سازان اطلاعات طرح هایشان را در سامانه مربوط ثبت کردند و داوران به آن ها نمره دادند. سی طرح فیلم کوتاه داستانی و مستند در این سامانه ثبت شد که از این تعداد، ۱۰ طرح نمره لازم برای مرحله حضوری و دفاع را کسب کردند؛ به این صورت که کسانی که میانگین نمره شش داور به آن ها بیشتر از شصت بود، به مرحله حضوری دعوت شدند. از میان طرح های منتخب، یک فیلم ساز از حضور در جلسه دفاع انصراف داد و ۹ هنرمند برای ارائه و شرح متقاعدکننده طرح هایشان حضور یافتند.

- افزایش بودجه حمایتی از فیلم سازان

به گفته این هنرمند، داوران این دوره همچون دوره پیش بهروز شعبی، محمد مهدی خالقی، مرتضی علیزاده، عادل تبریزی، محمدصادق رضائی مقدم و خودوی هستند. در این مرحله، داوران هشت طرح را برای حمایت انتخاب کردند. از این میان، دو طرح فیلم نامه «برده نقاشی» و «طوی» با موضوع ویژه غزه و دو طرح «دولا» و «سپیدرپی» کار هنرمندان گنابادی، مضمونی هویتی و محلی دارند. همچنین سه طرح فیلم های «تشخیص»، «طوی» و «برده نقاشی» در زمره فیلم های حرفه ای قرار گرفتند و بقیه نیمه حرفه ای هستند. مسئول دفتر مشهد انجمن سینمای جوانان ایران در

نمایی از رویداد «پیچینگ» انجمن سینمای جوانان مشهد

پاسخ به اینکه از چه تعداد از طرح ها حمایت می شود، می گوید: به کیفیت طرح ها بستگی دارد. در مرحله غیرحضوری به میانگین نمره داوران بستگی دارد. اگر همه طرح ها نمره بیش از شصت بیاورند، طبق قانون ما موظفیم همه آن ها را به مرحله حضوری دعوت کنیم. در مرحله حضوری نیز به تسلط فیلم ساز موقع ارائه بستگی دارد. محدودیت بودجه داریم، ولی تلاش می کنیم فعلا خودمان را محدود نکنیم که کمتر انتخاب کنیم. با وجود این، رقم اختصاص یافته به هر فیلم سقف دارد. سال گذشته ۱۵۰ میلیون تومان به فیلم های حرفه ای ۷۰ میلیون تومان به نیمه حرفه ای ها دادیم که این رقم ها برای امسال به ترتیب به ۲۵۰ میلیون تومان و ۱۵۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

- مشاوره تخصصی تا انتهای مسیر ساخت فیلم

جهانی می افزاید: بودجه حرفه ای به آن دسته از فیلم سازانی تعلق می گیرد که سابقه ساخت فیلم حرفه ای یا حضور در جشنواره ها را دارند یا اینکه فیلم نامه شان از موضوعات ویژه باشد. بیشتر طرح ها قابل قبول بودند و ما سعی کردیم از تعداد بیشتری از آن ها حمایت کنیم. او تأکید می کند: فرایندی که ما به صورت ویژه در دفتر مشهد انجمن طراحی کردیم، به این ترتیب است که هرکدام از داوران را به عنوان مننور برای دو فیلم ساز مشخص کردیم. به استثنای عادل تبریزی که منتور یک فیلم ساز خواهد بود. سپس فیلم سازان فیلم نامه هایشان را زیر نظر یکی از داوران بازنویسی می کنند. پس از آن اگر فیلم ساز همچنان تمایل داشت، می تواند از نظرهای مشاوره ای داوران استفاده کند. تلاشمان این است که همه این طرح ها خروجی هایی قابل اعتنا داشته باشند، زیرا این کارها قرار است ابروی خراسان در فیلم کوتاه باشند و امیدواریم چندتایی از آن ها در جشنواره های امسال و سال آینده حضور داشته باشند.

- حمایت ویژه از آثار امیدبخش

در ادامه با یکی از داوران این رویداد همراه می شویم. محمد مهدی خالقی، فیلم ساز و مستند ساز شناخته شده مشهدی، درباره روال داوری در این رویداد می گوید: معمولا دو نکته مهم را در نظر می گیریم؛ نخست اینکه طرح های بارگذاری شده محتوای سالمی داشته باشند، یعنی متنوع، امیدبخش و رو به آینده و به دور از سیاه نمایی باشند، دوم اینکه فرم قابل قبولی برای

آن ها در نظر گرفته شده باشد. در انجمن دنبال ژانرها و گونه های متنوع فیلم سازی هستیم. ترجیحمان این است صرفا به یکی دو ژانر معمول که در گذشته در انجمن زیاد به آن ها توجه می شد، محدود نشویم. اودر ارزیابی اش از طرح های فرستاده شده در این دوره تصریح می کند: طرح خیلی خاص و شگفت انگیزی درمیان آن ها تولید شد. خالقی می افزاید: برخی طرح های رد شده طرح هایی بودند که حتی خود فیلم سازها رویشان چندان فکر نکرد بودند. چنین طرح هایی از همان ابتدا مشخص است که خروجی خوبی نخواهند داشت. برخی طرح ها نیز باتوجه به اوضاع جامعه و سلیقه مخاطب محتوای خوبی ندارند یا حتی گاه محتوایی مضر دارند. هنوز هم طرح هایی در پیچینگ انجمن ثبت می شوند که ساخت آن ها برای جامعه و پیشبرد اهدافی که در جامعه مدنظر داریم، ضرر دارد. همچنین طرح هایی بودند که فرم پخته شده ای نداشتند.

- سازمان های دیگر نیز «پیچینگ» برگزار کنند

این هنرمند با بیان اینکه دیگر سازمان ها نیز می توانند رویدادهایی مشابه پیچینگ انجمن سینمای جوانان ایران را برای تولید آثاری مطابق با اهدافشان برگزار کنند، تأکید می کند: حمایت از آثار نمایی ازجمله انیمیشن، فیلم کوتاه، فیلم بلند، تله فیلم و فیلم و سریال تلویزیونی، مستند و... می تواند به سمت برگزاری رویداد برود، یعنی سازوکاری برای رقابت طرح ها و استعدادها همراه با کمک استادان یا منتورینگ طراحی شود. خالقی می گوید: انجمن سینمای جوانان ایران نهادی قدیمی و باسابقه است و از سال های گذشته این فرایند را برگزار می کرده است. اکنون این فرایند در انجمن به پختگی رسیده و توانسته است از حضور داوران شناخته شده بهره ببرد.

البته ضعف هایی هم داشته است ازجمله توجه ناکافی به محتوا و مخاطب و همچنین کم توجهی به شهرهای استان که این تأثیر را در سال های گذشته کاسته است. داریم تلاش می کنیم این ضعف ها را کمتر کنیم. اگر این ضعف ها برطرف شوند و به جایی برسیم که عدالت رسانه ای و هنری و بودجه ای بین همه استعداد های استان برقرار شود و فرایند های رویداد محور با کمک استادان کامل شوند، شاهد تأثیرات بزرگ تر و بیشتری خواهیم بود.

نمایی از عکس پشت صحنه فیلم «سایدا» از آثار تأییدشده در «پیچینگ» انجمن سینمای جوانان مشهد

- نگاه مثبت داوران برای فیلم سازان جوان

نعمت سرگلزایی، دیگر فیلم ساز شناخته شده که سال گذشته مستند کوتاه او با نام «مادر»، در جشنواره های مختلف ملی بسیار دیده شد، از زمره هنرمندانی است که حمایت از طرح فیلم نامه کوتاه داستانی او با نام «طوی» به عنوان اثر حرفه ای در این رویداد به تصویب رسیده است. او درباره این فیلم می گوید: داستان این اثر درباره فضای جنگ سوریه و حضور لشکر فاطمیون در آن است که در قالب رابطه یک خانواده مشهدی با فرزندشان که در آنجا می جنگد، به تصویر کشیده می شود. سرگلزایی می افزاید: پرداختن به مسائل خانواده شهدا جزو دغدغه های من است. سوزۀ این فیلم را نیز از مصاحبه هایی گرفته ام که تاکنون با خانواده های شهدا داشته ام. همین جا از سازمان های دیگر نیز دعوت می کنم پای این کار بیایند تا فیلم شاخص تری ساخته شود. این هنرمند درباره رویداد «پیچینگ» اخبار انجمن می گوید: تیم حرفه ای و قدرتمندی از فیلم سازان به عنوان داور حضور داشتند که با احترام و دید مثبت و نگاه حمایتی آثار را بررسی می کردند. او که سال ۱۳۷۸ دوره آموزش کارگردانی را در انجمن سینمای جوانان دفتر مشهد گذرانده است، تأکید می کند: خودم را همیشه مدیون سینمای جوان می دانم، امیدوارم با این فیلم اتفاق خوبی بیفتد و همکاری خوبی شکل بگیرد.

- به فیلم سازان کاربلد اعتماد شود

سرگلزایی درباره تأثیر چنین رویدادهایی بر افزایش سطح کیفی فیلم های هنرمندان مشهدی تصریح می کند: تعداد زیادی از فیلم سازان کاربلد و حرفه ای در مشهد داریم که نیازمند کمک حداقلی برای ساخت پروژه هایشان هستند. بسیاری از فیلم سازان موفق از همین مشهد هستند و وقتی از آن ها حمایت شود، دیده می شوند. شاید دست کم بیست سی فیلم ساز دوروبر خود بشناسم که اگر از آن ها حمایت شود، می توانند فیلم های بلند خودشان را بسازند و کارهای درخشانی تولید کنند. اومی افزاید: اگر سازمان هایی کار بیایند، از این طرف هم فیلم نامه خوب و هم فیلم سازان خوب وجود دارند که ایده های ناب دارند. این افراد سال هاست که تجربه کرده اند و کافی است به آن ها اعتماد شود. مشهد در فیلم سازی روند رو به رشدی دارد و اگر از فیلم سازان آن حمایت شود، به یکی از مراکز تأثیرگذار فیلم سازی تبدیل می شود. سازمان های دیگر می توانند مشابه چنین فرایندی را پیاده و از فیلم های مطابق با اهدافشان حمایت کنند.

ایستگاه خبر

رویداد «دعوت ۲» برگزار می شود

مسئول سازمان بسیج شهرداری مشهد سیاه امام رضا^(ع) از برگزاری رویداد «دعوت ۲» با هدف افزایش مشارکت حداکثری در انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب اصلح خبر داد. به گزارش شهر آرنیوز، حجت الاسلام والمسلمین

هاشمی دراین باره گفت: این رویداد به مدت دو روز و به همت سازمان بسیج شهرداری مشهد سیاه امام رضا^(ع) و مشارکت مؤسسه شهر آرا، سیاه ناحیه عمار و فضای مجازی سپاه امام رضا^(ع) برگزار می شود. وی با بیان اینکه در فراخوان رویداد هم آفرینی «دعوت ۲» بیش از ۲۵۰ نفر در قالب تیم های چهار تا پنج نفره آثارشان را به دبیرخانه رویداد فرستادند. اظهار کرد: پس از پایش و بررسی آثار و تولیدات ارسال، ۱۶۰ نفر برگزیده و برای شرکت در مرحله نهایی انتخاب شدند. مسئول سازمان بسیج شهرداری مشهد سیاه امام رضا^(ع) اضافه کرد: این ۱۶۰ نفر برگزیده در قالب ۴۰ تیم در پنجشنبه و جمعه ۲۴ و ۲۵ خرداد ماه در حوزه تولید محتوا با مضمون دستاوردهای شهید جمهوری آیت... دکتر سید ابراهیم رئیسی رقابت خواهند کرد. حجت الاسلام والمسلمین هاشمی ادامه داد: شرکت کنندگان در رویداد «دعوت ۲» باید در چهار شاخه موشن گرافی، انیمیشن، اینفوگرافی و پوستر تولید محتوا کنند. وی تصریح کرد: طبق برنامه ریزی ها، اختتامیه رویداد هم آفرینی «دعوت ۲»، ساعت ۱۸ جمعه ۲۵ خرداد ماه برگزار و به آثار برتر لوح تقدیر، تندیس و جوایزی نفیس اهدا خواهد شد. مسئول سازمان بسیج شهرداری مشهد سیاه امام رضا^(ع) افزود: در کنار اهدای جوایز نفیس، آثار برگزیده به صورت استرایورد، بیلبورد، پوستر و... برای دعوت از مردم و افزایش مشارکت حداکثری در انتخابات و انتخاب اصلح، اکران شهری می شوند.

چارسوق هنر

«این جمعیت قابل کنترل» به سینما می آید

فیلم سینمایی «این جمعیت قابل کنترل» به کارگردانی محمدمتین او جانی و تهیه کنندگی مهرداد فرید ساخته شده است که طبق اعلام دفتر پخش قرار است از چهارشنبه هفته آینده (۳۰ خرداد) به فیلم های درحال اکران اضافه شود.

نویسندهی این فیلم را روناک برخوردار برعهده داشته و فریده سپاه منصور، محمدرضا داوودنژاد، علیرضا استادی، زهرا داوودنژاد، روناک برخوردار، مرجان قمری، رسول عطیمی، مهناز افتاده نیا، وحید الهویی، مریم شاه ولی و محسن آشتیانی پوردران بازی کرده اند. داستان این فیلم درباره زنی است که دچار «دمناس» شده، اما هنوز اصلی ترین آرزویش را از خاطر نبرده است.

«شاوور» اکران آنلاین می شود

فیلم «شاوور» اولین ساخته بلند سینمایی شهاب الدین حسین پور که در سال ۱۴۰۲ در گروه «هنر و تجربه» اکران شد، از چهارشنبه ۲۳ خرداد اکران آنلاین خود را از طریق پلتفرم «هاشور» آغاز می کند. این اثر سینمایی که براساس یک داستان واقعی ساخته شده است، داستان یک گروه دوست صمیمی است که با یکدیگر به سفری کوتاه می روند و باگم شدن یکی از آن ها اتفاقاتی رخ می دهد و رازهایی برملا می شود.

«پریسان» از جشنواره سوندی جایزه گرفت

فیلم سینمایی «پریسان» به کارگردانی کامیاب بابایی در جدیدترین حضور بین المللی خود موفق شد جایزه «اورل» جشنواره بین المللی فیلم سوئد را دریافت کند. این جشنواره از ۱۳ تا ۱۹ ژوئن مصادف با ۲۴ خرداد در شهر استکهلم سوئد درحال برگزاری است.

در این فیلم بازیگرانی همچون فرهاد قائمیان، ثریا قاسمی، سیاوش طهمورث، شقایق فراهانی، مهدی کوشکی، صحرا اسدالهی و هامون سیدی به ایفای نقش پرداخته اند.

۳ فیلم جدید در راه اکران سینماها

قرارداد سرگروهی «یادگار جنوب»، «روزی روزگاری آبادان» و «روایت ناتمام سیما» ثبت شد. به گزارش خبرنگاری مهر، هشتمین جلسه شورای اصنفی نمایش، یکشنبه ۲۰ خرداد در سازمان سینمایی برگزار شد. شورا بعد از بررسی درخواست ها و موارد مطرح شده، قرارداد سه فیلم سینمایی «یادگار جنوب» به کارگردانی حسین دوماری و پدرام پورامیری، «روزی روزگاری آبادان» به کارگردانی حمیدرضا آذرنگ و «روایت ناتمام سیما» به کارگردانی علیرضا صمدی را ثبت کرد.

ییوست مزاج را ام الامراض می نامند، چون افزون بر ایجاد درد و ناراحتی مولد بیماری های خطرناک بسیاری است مانند سرطان، ضعف شدید اعصاب، جنون، غش و رعشه، فلج، سکته و خون ریزی های موضعی، بواسیر، روماتیسم و درد های مختلف مفاصل، زکام و سرما خوردگی، سردرد و سرگیجه، کم نوری چشم و سوء هاضمه و صدها ناراحتی دیگر.

در کتاب طب الرضا^(۱) برای ییوست علت های زیادی بر شمرده شده است. در بین آن ها مرتب نبودن کار معده یا همان قضای حاجت از اهمیت نسبی بیشتری برخوردار است. از این رو توصیه های زیادی درباره آن شده است. توصیه هایی که در ادامه به بخشی از آن ها اشاره می کنیم.

● برای قضای حاجت به جای خلوت بروید و به قدری معطل شوید که نیازتان بر طرف شود.

● رفتن مرتب به بیت الخلا و تخلیه روده در شبانه روز اهمیت زیادی دارد.

● قضای حاجت عملی ارادی است. از این رو در آن موقع نباید محسوسات خارجی اراده ما را به خود جلب کند. برای همین باید جای خلوتی را انتخاب کرد که در آنجا سر و صدایی یا چیزهایی که چشم و توجه را به خود جلب می کنند، نباشد.

● زیاد از حد در بیت الخلا (توالت) درنگ نکنید، چون مکث زیادی سبب بروز ناراحتی و بیماری های مهمی مانند داء الفیل (وارسی)، ضعف اعصاب و دماغ، وسواس، خیالات واهی، سرگیجه، ضعف دید، صداهایی که در گوش می پیچد و بالاخره جنون می شود.

* نکته: بهترین زمان برای تخلیه معده شب و هنگام خوابیدن است. زیرا خوابی که پس از عمل تخلیه انجام می شود، گوارا تر است. همچنین این عمل اعصاب را آرام می کند، اضطراب را از قلب می کاهد و میزان بروز سرما خوردگی و بد خوابی را کمتر می کند.

تمیز کردن صنایع دستی در خانه

صنایع دستی ارزش مادی و معنوی بالایی دارند و یکی از بهترین و اصیل ترین انتخاب ها برای تربین داخلی خانه محسوب می شوند. البته برخی هم به دلیل علاقه ای که به سبک سنتی دارند گاهی به عنوان ظرف های پذیرایی از این صنایع استفاده می کنند. نگهداری و نظافت گلیم، انواع ظرف های فیروزه کوبی و مسی و... مانند همه وسایل دیگر شرایطی دارند که ضروری است برای حفظ طول عمر، آن ها را به کار ببست.

شستن ظرف های مسی

اگر یک ظرف مسی خاتم کاری شده در اختیار دارید، اصول نگهداری آن ترکیبی از نگهداری صنایع دستی خاتم کاری و صنایع دستی مسی است. برای این کار به نکته های زیر دقت کنید.

- ظرف را در معرض رطوبت بالا، حرارت زیاد یا تابش مستقیم نور خورشید قرار ندهید. این عوامل به ویژه برای قسمت های خاتم کاری شده بسیار مضر هستند.
- تا جای ممکن از شستن ظرف های مسی خاتم کاری شده خودداری و برای تمیز کردن قسمت های مسی از پارچه های نرم استفاده کنید.
- برای تمیز کردن بدنه مسی این ظرف ها می توانید یک تکه پیاژ به ظرف بکشید و سپس با دستمالی مناسب و نرم آن را خشک کنید.
- بهتر است در ظرف های مسی خاتم کاری شده خوراکی های خشک مانند انواع آجیل و خشکبار بریزید تا تمیز کردن آن ها هم راحت تر باشد.

نگهداری از ظرف های فیروزه کوبی

صنایع دستی فیروزه کوبی دارای بدنه ای مسی با پوشش سنگ های فیروزه و روکشی از جنس پلی استر هستند. سنگ های فیروزه به روش کوبش یا چسباندن روی بدنه اصلی قرار می گیرند. بنابراین، یکی از نکات مهم در نگهداری صنایع دستی فیروزه کوبی، حفاظت این محصولات در برابر ضربه یا تکانه های شدید است.

● پوشش پلی استر روی ظرف های فیروزه کوبی، پوشش حساسی است که باید از مواد روغنی و شیمیایی، تابش نور مستقیم آفتاب و مواد آرایشی مانند عطر دور بماند.

- صنایع دستی فیروزه کوبی را در مکانی مناسب به دور از گرما یا نور مستقیم خورشید قرار دهید.
- برای تمیز کردن این وسایل از پاک کننده های ملایم غیرشیمیایی استفاده کنید.
- بهتر است برای تمیز کردن این وسایل از یک دستمال نخی مرطوب استفاده شود.
- تا جای ممکن از شستن صنایع دستی فیروزه کوبی خودداری کنید. در صورت انجام این کار، از آب سرد استفاده و فوری آن ها را خشک کنید.

نگهداری از صنایع دستی چرمی

صنایع دستی چرمی هم مراقبت های خاص خود را می طلبند و برای نگهداری از آن ها باید به نکاتی توجه کنید.

● چرم را نباید در معرض رطوبت قرار دهید، زیرا شکل و قواره اش به هم می ریزد و شوره می زند و عمرش کوتاه می شود.

● بهتر است برای نگهداری صنایع دستی چرمی، آن ها را در پارچه هایی از جنس الیاف طبیعی ببچید.

● صنایع دستی چرم را در معرض گرد و غبار قرار ندهید. در چنین شرایطی استفاده از واکس های محافظ می تواند کمک کننده باشد.

● صنایع دستی چرمی را در معرض فشار قرار ندهید، زیرا این کار سبب تغییر شکل و پایین آمدن کیفیت این محصولات می شود.

نگهداری از گلیم

گلیم در میان انواع صنایع دستی طرف داران زیادی دارد. با توجه به اینکه ماده اولیه گلیم، پشم است شیوه نگهداری آن در خانه اهمیت فراوانی دارد.

● هرگز گلیم را در معرض نور مستقیم خورشید قرار ندهید. به ویژه اینکه در بافتن آن از خامه یا پشم رنگرزی شده به وسیله مواد رنگرزی شیمیایی استفاده شده باشد.

● استفاده از شوینده های قوی هم به گلیم آسیب می زند، زیرا ممکن است ثبات رنگ های گلیم را تحت تأثیر قرار دهد.

● مراقب بیدزدگی پشم باشید. اگر از گلیمتان استفاده نمی کنید آن را لوله کنید و درونش چند عدد نفتالین بگذارید. بعد از این کار، گلیم باید به مکانی خشک و خنک مانند انباری منتقل شود.

● هرگز گلیم را در معرض رطوبت، اجسام نوک تیز یا اشیای داغ قرار ندهید.

شاگردان مدرسه کار

مهارت آموزی در سن کم، زمینه اشتغال در بزرگ سالی را فراهم می کند

سمیرا شاهیان باید نوجوانی را طلایی ترین دوره زندگی نامید. چون یک نوجوان از طرفی از لحاظ فکری و توانمندی به سطح مطلوبی رسیده و از طرفی دیگر وقت آزاد فراوانی برای انجام کاری در سطح حرفه ای دارد. یکی از دلایل بیکاری، استفاده نکردن از دوره طلایی نوجوانی برای کسب مهارت است و به نظر می رسد وجود برنامه مهارت آموزی منسجم و مستمر برای دانش آموزان از آغاز مقطع تحصیلی متوسطه تا مرحله دریافت دیپلم می تواند گام بلند و مؤثری برای متخصص شدن یک نوجوان در یک مهارت باشد که در اینجا منظور از متخصص شدن، به طور دقیق توانایی کسب درآمد از آن مهارت است. مهارتی که می تواند در هر زمینه ای از جمله فنی و مهندسی، هنری، رایانه ای و نرم افزاری باشد که در نظام آموزش فنی و حرفه ای کشور به بخش های خدمات، صنعت، کشاورزی، صنایع دستی و... تقسیم می شود. به یانی دیگر اگر یک نوجوان، درس و کسب مهارت را به موازات هم پیش ببرد و برای خستگی در کردن سراغ تفریح برود می تواند در سال های ابتدایی ورود به جوانی شخص مفیدی برای خود و جامعه باشد. بنابراین اگر بتوان با ایجاد شرایط مثبت، تعدادی از نوجوانان را به سمت مهارت آموزی سوق داد، آوردن بقیه آن ها به این وادی، کار آسانی خواهد بود چون بیشتر نوجوانان به واسطه هم سالانسان به این حوزه وارد می شوند. در مطلب پیش رو با کمک دکتر سید محمد رضا ناظمی، متخصص روان شناسی و مدرس دانشگاه درباره یادگیری مهارت های فنی که به کودکان توصیه می شود تا پیش از شانزده سالگی یاد بگیرند صحبت می کنیم.

چرا آموزش مهارت های شغلی از سن کم ضرورت دارد؟

همه مادر خانواده هایمان فردی را سراغ داریم که از هر کاری سر رشته ای دارد. برای نمونه وقتی خارج از شهر و به باغ و باغچه ای می رویم که روشنایی ندارد، خودش سیم کشی می کند، شیرالات خانه و هر وسیله برقی را خودش تعمیر می کند و حتی از پس آشپزی و مهمان داری هم برمی آید. همه این مهارت ها از سال های نوجوانی این افراد حاصل شده است. سال هایی که هر تابستان و سه ماه تعطیلی را در یک میزگاه شاگردی کرده اند.

برای شروع مهارت آموزی در نوجوانان می توانید به آن ها پیشنهاد دهید زندگی نامه افرادی را بخوانند که کسب و کارهای بزرگ دارند. با خواندن سرگذشت این افراد متوجه می شوند کسانی که امروز توان مالی زیادی دارند در ابتدا فعالیتشان را از پشت میز شروع نکرده اند. بسیاری از آن ها کارهای ساده، شاگردی، حتی کاری که در ابتدا به آن علاقه ای نداشته اند آغاز کرده اند. شاگردی کردن یا کسب مهارت های شغلی از سن کم به کودکان می آموزد همه قرار نیست پشت میز نشین باشند و از طرفی جامعه و پویا بودن چرخ صنعت به افرادی با مهارت های عملی هم نیاز دارد. افزون بر اینکه یکی از روش های رسیدن به یک شغل خوب برای کسانی است که علاقه ای به درس خواندن ندارند.

آمادگی برای فرصت های شغلی واقعی

وقتی نوجوان در سه ماه تعطیلی خود با یک تجربه شغلی روبه رو می شود، با توانمندی ها و کم و کاستی های خودش هم آشنا و برای کسب تجربه شغلی واقعی در آینده آماده می شود. نوجوان در چنین فرصت هایی مهارت گفت و گو با صاحب کار و مراجعانش را می آموزد.

بالا رفتن اعتماد به نفس

آینده شغلی کودکان فقط یک موضوع اقتصادی نیست. شغل خوب داشتن به افراد شادی، امید به زندگی بیشتر، خود باوری، ارتباطات اجتماعی قوی و اعتماد به نفس می دهد.

پاسخ دادن به نیاز نوجوان

پذیرفتن مسئولیت و کسب یک تجربه شغلی برای نوجوان، حضور در اجتماع و تقویت برقراری ارتباط با دیگران را برای او به دنبال دارد.

از بین رفتن ترس برای یافتن شغل

وقتی نوجوان تصمیم می گیرد برای پر کردن اوقات فراغت خود، مهارت شغلی عملی را بیاموزد تا خواسته با آنچه کارفرما از او می خواهد و مراحل یک مصاحبه شغلی هم آشنا می شود. مهم تر از همه این ها، ترس از مصاحبه و جست و جوی کار در اواز بین می رود.

کسب تجربه

یکی دیگر از فایده های مهارت آموزی کودکان در زمان های فراغت، کسب تجربه است. تجربه کسب درآمد و درک کردن ارزش پول. آشنا شدن نوجوانان با پول، عاملی برای افزایش انگیزه، پشتکار و تقویت مسئولیت پذیری آن هاست.

کودک کار یا کودک با مهارت؟

شاید یکی از دلایل مخالفت پدرومادرهای امروزی با کار تابستانی یا مهارت آموزی شغلی کودکان و نوجوانان در تابستان، مفهوم کودک کار باشد. بهتر است بدانیم کودکان کار معمولاً مشغول شغل های کاذبی هستند که افزون بر اینکه هیچ عایدی برای این روزهایشان ندارد، برای آینده شان هم مفید نیست. کودکان کار و مهارت آموزی کودکان دو موضوع جدا گانه است. کودکان کار کسانی هستند که از سوی خانواده شان یا گروهی سازمان یافته برای کسب درآمد مورد سوء استفاده قرار می گیرند.

نتیجه، پر بار بودن تابستان های کار

آموزش های ناکارآمد به ویژه در مدارس و خانواده ها سبب شده است مهارت های ارزشمند گذشته مانند باغبانی، خیاطی، رانندگی و... ناچیز به حساب آیند و خانواده ها فقط شغل های مهندسی و پزشکی را مفید بدانند. یاد نگرفتن کار در کودکی یعنی باز تولید چرخه افراد بدون مهارت و خلاقیت ذهنی که نمی توانند به عنوان کارآفرین وارد بازار کار شوند. زیرا در این حالت کودکان فقط درس می خوانند و مدرک می گیرند تا کارمند شوند. در صورتی که اگر کودکان بعضی مهارت ها را آموزش ببینند فایده های بسیاری برایشان دارد.

- اگر در دانشگاه قبول نشدند، در آینده کار و مهارتی برای انجام دادن دارند.
- در صورتی که در شغل دولتی مشغول شدند، کار دوم یا درآمد دومی هم دارند.
- در صورتی که به هر دلیلی کار کارمندی را ترک کردند، مهارتی برای کسب درآمد و گذران زندگی دارند.
- همیشه بابت شغل و درآمد امنیت روانی دارند.

چگونه مهارت های شغلی را به کودکان آموزش دهیم؟

یکی از موضوعات مهم که پدرومادرها در رابطه با کار کردن نوجوان باید به آن توجه داشته باشند هدف گذاری است. یعنی وقتی تصمیم گرفتند نوجوان بهتر است مهارت شغلی بیاموزد، ببینند هدف آن ها از کاری که قرار است نوجوان به آن مشغول شود چیست و در گام بعد نوجوان برای رسیدن به آن هدف، برنامه ریزی را یاد بگیرد. در این بین موضوعات دیگری هم مانند توجه داشتن به توانایی و علاقه نوجوان، ساعت و محیط کاری هم اهمیت دارد.

علاقه و توانایی نوجوانان

گاهی هم ممکن است با ورود نوجوان به دنیای کار و به وجود آمدن محدودیت هایی برای او، فرصت یادگیری هنر و تجربه ورزش کردن یا کارهای دل خواه دیگر از او سلب شود. مشاوران تربیتی و کارشناسان بر این باورند که پدرومادرها باید در زمان فراهم کردن تجربه های شغلی به علاقه و توانایی فرزندانشان توجه کنند. به عبارت دیگر هر نوجوانی توانایی و استعدادی دارد. فردی ممکن است به هنر و دیگری به ورزش علاقه داشته باشد یا نوجوانی در کارهای فنی و مکانیکی استعداد داشته باشد و دیگری در علم آموزی و تدریس. از طرف دیگر به وجود آوردن تجربه های شغلی برای نوجوانان باید مطابق جنسیت و توانشان باشد. به طوری که کار یا مهارت پیشنهادی بیش از توان او نباشد به ویژه در شغل هایی که خطرناک هستند و فرد با برق و گاز یا وسایلی ماننداره سروکار دارد.

توجه

گاهی ممکن است با ورود نوجوان به دنیای کار و فراهم شدن محدودیت هایی برای او، فرصت یادگیری هنر و تجربه ورزش یا کارهای دل خواه دیگر از او سلب شود.

مهارت و تولید، نه درآمدزایی

افراد در سنین چهارده تا بیست و یک سال قدرت ابتکار و خلاقیت بالایی دارند و اشتغال برای آن ها لذت بخش است. از این رو بهتر است هدف از مهارت آموزی را برای آن ها در کسب مهارت، طراحی و تولید بیان کنیم، نه فقط پر کردن اوقات فراغت یا هدف های سطحی مانند پول درآوردن.

ساعات کار

درباره ساعت های کاری هم نباید فشاری بر کودک یا نوجوان بیاوریم. والدین باید با حمایت های خود مراقب باشند که بنابه توانایی و علاقه فرزندشان، تعداد ساعتی را برای گذران او در محل کار تعیین کنند که به تغذیه، استراحت و دیگر تفریح های او آسیبی نرسد.

امنیت محیط شغلی

نگرانی پدرومادرها از تأثیر کار بر آفت تحصیلی دانش آموزان یا بی رغبت شدن آن هانسیبت به درس و مدرسه و تأثیر منفی محیط کار بر اخلاق نوجوان هم طبیعی و بجاست. به همین دلیل از موضوعات مهمی که والدین باید با دقت آن را بررسی کنند، محل کار است. توجه کنید که نوجوان قرار است با کار در تابستان مهارتی یاد بگیرد، نه اینکه به خاطر به دست آوردن دستمزدی ناچیز، متحمل آسیب روحی و جسمی شود.

بزرگ سالی زوددرس

روایت زندگی کودکان و نوجوانانی که سختی های زندگی، آن ها را خیلی زود وارد چرخه کار و فعالیت های اقتصادی می کند

گزارش روز

معمومه قربانی روزنامه نگار

دنیای آن ها با کودکان دیگر، زمین تا آسمان فرق می کند. انگارانه انگار که باید لذت این روزهای ناب را بچشند. استثنا هم ندارد و سهمی از جمعیت هر کشور و از جمله ایران را این کودکان تشکیل می دهند. اصطلاح «کودک کار» بیشتر برای کسانی به کار برده می شود که فعالیت هایی برای آن ها تعریف شود که به لحاظ جسمی، روانی و اجتماعی برایشان زیان آور باشد یا آن ها را از فرصت تحصیل، محروم و مجبور شان کند خیلی زود ترک تحصیل کنند و تن به این کارها بدهند. متولیان مربوط به حوزه کار کودکان یا از سر محافظه کاری هیچ عدد و آماری از این جمعیت رونمی کنند یا شمار این کودکان و پهنه هایی که در آن مشغول فعالیت هستند، آن قدر گسترده و وسیع است که به گفته خودشان، رقم دقیق و جامعی از آن ها ندارند. اما چه آمار مشخص شده ای در این زمینه باشد یا نه، مهم علت این معضل است و همه صحبت ها و گفت و گوهایی که با کارشناس های مختلف می شود، حکایت از آن دارد که فقر و ناهنجاری های اجتماعی، درد مشترک خانواده هایی است که کودکان آن ها مظلومانه قربانی آسیب های اجتماعی می شوند و از سر استیصال، از همان سال های اول زندگی وارد چرخه کار و دنیای بزرگ سالی می شوند.

پدرم زندگی مان را سوزاند

ندارید؟

هرچه بیشتر با کودکان کار هم کلام می شوم، بیشتر دستان می آید چرا آمار دقیق و منسجمی از این کودکان در دست نیست. ترس از بزرگ ترها و احتمال بد رفتاری از سوزی آن ها، خشونت های گزارش شده از طرف کودکان رابه حداقل می رساند و به همین دلیل بیشتر مسائل مربوط به آن ها پنهان می ماند، باین حال متولیان سازمان بهزیستی معتقدند بیشتر این آسیب ها، کودک آزاری محسوب می شود و باید دنبال کار هستیم. شما جایی کار سراغ

نمی دانیم شروع روایت های این گزارش از کجای زندگی کودکانی باشد که هیچ تصویر مشخصی از آینده خود ندارند. برخی از آن ها حتی شب هایشان را در کارگاه های بزرگ و کوچک و کنار افرادی صبح می کنند که کار را کنار آن ها مواخه اند و طعم محبت خانواده و زیستن در آن را نچشیده اند. از روایت زندگی پسر یازده ساله ای آغاز می کنیم که به خاطر اعتیاد پدر مجبور می شود ترک تحصیل کند و برود سرکار. برایش فرقی نمی کند نامش را بنویسیم یا نه. کودکانه حرف می زند و می گوید: عباس هستم. به نظرش عباس نام خیلی قشنگی است و دوستش دارد. مثل خیلی های دیگری که هم سن و سال او هستند، بی تجربه و دنیاندیده است. حتی برایش فرقی نمی کند چه کاری داشته باشد و چقدر با سختی ها دست و پنجه نرم کند. اینکه درآمدی داشته باشد، برایش کافی است. دنیای عباس مثل خیلی کودکان دیگر بی شیشه و پیله و صاف و شفاف است؛ به همین دلیل خیلی زود شروع به تعریف کردن ماجرای زندگی اش می کند که بیشتر به ترازوی شبیه

دختر سیزده ساله ای که در خانه مردم کار می کند

تعریف می کند که بعد از

آن روز لعنتی دیگر نمی خواسته زنده بماند. الهه چند ایستگاه بعد پیاده می شود اما حرف هایش هنوز در گوشه زنگ می زند.

برادر و خواهرهایم مجبور شدند یکی یکی عروس و داماد شوند. بماند که هیچ کدام از آن ها هم زندگی درست و حسابی ندارند. من ماندم و مادرم. مستاجریم. مادرم از قبل در خانه های مردم کار می کرد و بعد من هم مجبور شدم همراهی اش کنم. حالا من هم در خانه های مردم کار نظافت انجام می دهم. نه علاقه ای به درس خواندن داشتم، نه وضعیت مالی مناسبی که بتوانم درس بخوانم. تازه می فهمم نام دختر زیباروی کنار دستی ام الهه است. حرف آخر الهه، عجیب تکلم می دهد و از ذهنم پاک نمی شود، وقتی که می گوید پسر یکی از صاحبخانه هایی که در آن کار می کرده است، بلایی سرش آورده که توان گفتنش را ندارد....

سامان دهی کودکان کار، نیازمند کار جامع است

از حداقل ترین حقوق، از همان سال های ابتدایی زندگی وارد دنیای کار شوند. کنار آن ها کودکانی که غالباًشان را اتباع تشکیل می دهند، کودکان بدون شناسنامه که از حقوق مدنی بسیاری محروم می مانند و غالباً وارد باند های زباله گردی و... می شوند، نیز در زمره کودکان کار قرار می گیرند که البته بیشتر این کودکان از خانواده های کم بضاعت حاشیه نشین و مهاجر هستند. او تأکید می کند: کار، شایسته زندگی هیچ کودکی نیست و باید سیاست های هدفمند برای مصون ماندن کودکان از آسیب هاتدوین شود و سازمان های مختلف برای رسیدگی به وضعیت سلامتی و بهبود شرایط زندگی آن ها

پا پیش بگذارند. مخاطب ادامه صحبت های دکتر اکبری، خانواده هایی هستند که کار کردن جزو فرهنگ آن ها به حساب می آید و معتقدند این کار بر تقویت روند اجتماع پذیری کودکان تأثیر مثبت می گذارد؛ اگرچه اصلاً اجباری در کار نیست و در این خانواده ها کودکان برای انجام کارهایی که دوست دارند، وارد حوزه فعالیت های اقتصادی می شوند؛ کار کردن کودکان به هر شکلی که باشد، علاوه بر مخاطرات و آسیب های جسمی که آن ها را تهدید می کند، سبب می شود آن ها انواع فشارهای روانی را تحمل کنند و از همه مهم تر در برخی مواقع ترک تحصیل کنند. او معتقد است وقتی با پدیده های پیچیده اجتماعی سروکار داریم، یک کنش گر به تنهایی نمی تواند آن را مدیریت کند. اینکه خواهیم موضوع را به سازمانی مثل بهزیستی محدود کنیم، عمل ساده انگاری درباره این پدیده است و فقط با یک نگاه جامع می توانیم این موضوع را تدبیر کنیم.

کودکان به خودی خود دنیای غربی دارند. با این حال خیلی هایشان سرنوشتی متفاوت با تصورات معمول و موجود پیدا می کنند و مشکلات و معضلات، پایگذار دنیای ناآلانه ای برای آن هاست. قوانینی برای حمایت از آن ها مصوب شده است، اما هنوز راهکار روشن و مشخصی برای نجات آنان وجود ندارد. عضو هیئت علمی گروه جامعه شناسی دانشگاه فردوسی مشهد می گوید: وقتی از کودکان کار صحبت می کنیم، منظور کودکانی هستند که زیر سن قانونی به حکم خانواده یا حتی به دلخواه خودشان، وارد چرخه اقتصاد زندگی می شوند و به کسب درآمد رومی آورند. دکتر حسین اکبری بر اساس یافته های پژوهشی که انجام داده است، ادامه می دهد: بر اساس معیارهایی که سازمان بین المللی کار مشخص می کند، تقسیم بندی هایی برای فعالیت اقتصادی وجود دارد که اگر افراد در طیف های سنی زیر هفده سال، بیشتر از ساعت مشخص شده برای کار کردن وقت بگذارند تا درآمدی به دست آورند، کودک کار به حساب

بیشتر کودکان کار مهاجرند

خانواده نداشته باشند. کودکانی هستند که برای امرار معاش زندگی مثل بزرگ ترها صبح از خانه بیرون می آیند و شب برمی گردند. بخشی از کودکان کار را هم کسانی تشکیل می دهند که به قول خانواده هایشان، برای آموختن مهارت و هنر شاگردی می کنند و ما به دلیل اینکه آسیب های این دسته کمتر است، معمولاً وارد این حوزه نمی شویم. او ادامه می دهد: آیین نامه سامان دهی کودکان کار، مصوبه هیئت وزیران است و در این زمینه بهزیستی هم وظایف مشخصی دارد که مربوط به توانمند سازی کودکان کار است و جنبه های مختلفی دارد و توانمند سازی اقتصادی، اجتماعی و روانی را شامل می شود.

۱۲ دستگاه متولی

محدث نیز مثل متولیان دیگر بهزیستی بر ضرورت توانمند سازی کودکان کار تأکید می کند و می گوید: تیم تخصصی شامل مددکار، روان شناس و... درباره این بچه ها و خانواده هایشان تحقیق می کنند و ما به سمت توانمند سازی آن ها می رویم؛ اگرچه طبق آیین نامه اجرایی ماده ۶ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان، دوازده دستگاه وظیفه حمایت از اطفال را برعهده دارند. علاوه بر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت درمان، بهداشت و آموزش و پزشکی، اداره کار، وزارت

سازمان بهزیستی بزرگ ترین سازمان اجتماعی متولی رسیدگی به امور کودکان کار است و بر اساس قانون، شناسایی و حمایت از اطفال را با همکاری دستگاه های مختلف برعهده دارد. به گفته معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی خراسان رضوی، آمار دقیقی از کودکان کار وجود ندارد اما حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد از کودکان کار که شناسایی و وارد چرخه حمایتی بهزیستی می شوند، از اتباع و مهاجران هستند.

حمیده محدث هنگام تقسیم بندی کودکان کار، حوزه فعالیت آن ها را گسترده توصیف می کند و می گوید: در کنار طیف وسیع کودکان زباله گرد که شایسته زندگی هیچ کودکی نیست، کودکان کار انواع مختلفی دارند. کودکان خیابانی کگل، جوارب یا آدامس می فروشند و ممکن است

نظام‌سازی حقوقی‌اخلاقی امام‌رضا(ع) برای جامعه

غلام‌رضا بنی‌اسدی
(روزنامه‌نگار)

جامعه به ساختارهای حقوقی می‌تواند از «حق» حراست کند؛ البته حقوقی که مستظهر به وحی و کلام معصوم^(ع) باشد. بیان صریح معصوم هم تبیین‌کننده آن باشد. با این نگاه می‌توان گفت حقوق در نظام تربیتی رضوی فقط جنبه‌حق‌های مصطلح‌که در رژیم‌های حقوقی در ماده و تبصره بدان می‌پردازند، ندارد. حتی فقط ناظر به جنبه‌های فقهی هم نیست. حق‌هایی که امام‌رضا^(ع) سیاهه می‌فرمایند، فهرستی است که برای روشنی زندگی، تنظیم شده است. تنها فیزیکال هم نیست که بشود در هیئت «ابزار» تصویرسازی کرد. «ابراز»ی هم هست و قبل از گفتار نیز البته در

بستر پندار رشد یافته است.

چنان‌که در کلام تبیینی حضرت رضا^(ع) می‌خوانیم: «ازجمله حقوق مؤمن بر مؤمن، این است که در دل، او را دوست بدارد. با مالش به او کمک برساند. او را دربرابر کسی که به وی ستم کند، یاری دهد. اگر مسلمانان غنیمت و خراجی داشتند و او غایب بود، سهم او را برایش بگیرد. هرگاه درگذشت، تا قیبرش او را تشییع کند. به او ستم نکند. باو دغلی نکند. به او خیانت نکند. او را وانگذارد. از او غیبت نکند. دروغگویش بشمارد». محبت قلبی اولین قدم است در احقاق این حقوق. این را هم باید به «مودت» ارتقا دهد. توجه داریم که واژه مودت که از کلمه عربی «ود» گرفته شده است، نوعی احساس عاطفی شدیدانسان است. آن‌هم تنها به اشخاص نه اشیا. در یک ارتباط دوسویه هم شکل می‌گیرد. این هم برای بهتر کردن حال جامعه، خیلی بیشتر از محبت مؤثر است؛ چه محبت را به سکه‌ای مانند می‌کنند که می‌تواند یک رو داشته باشد. می‌تواند یک ابراز حال بی‌پاسخ باشد اما مودت به همان قاعده «کاسه جایی رود که قدح بازآید» سلام را با علیکی پرپهرتر پاسخ می‌گوید. این هم دادوستد دوست داشتن را تکثیر می‌کند. از فراوانی خُلقی چنین، خُلقی توشه برمی‌گیرند. همین هم بستر را برای حق دوم فراهم می‌کند: «مواسات». معلوم است تا مودت حاصل نشود، مواسات نمی‌تواند درختی پرریشه و شاخه شود که سایه و میوه خود را به دیگران ببخشد. «یاری در برابر ظلم» هم زمانی محقق می‌شود که مودت و مواسات، غیرت برادری را در بازی افراد به فراوانی برساند تا فوران آن، ظالم را دست و سر و کمر بشکند.

همین اهتمام است که در حضور و به‌ویژه غیاب، نگهداری حشش را چون واجبی مسلم در فکر و ذهن مؤمن رضوی حک می‌کند تا به حکم آن در نبودنش هم حافظ حقوق و منافع او باشد، به‌گونه‌ای‌که حتی مرگ هم نتواند میانشان فاصله اندازد؛ چه زیارت قبر اموات در شمار همان حقوقی است که امام‌رضا^(ع) تحریر و تبیین می‌فرماید. به واقع انسان تربیت شده در مکتب رضوی، انسان نسبت به دیگر آحاد جامعه در برابر موضوعاتی چون ظلم و غش و دغل کاری و خیانت و رهاکردگی و غیبت و تکذیب و... «موضع» نفی و«لا» دارد. با لا دربرابر این رفتارها، یقین عملی خود را به «لا»ی محوری که نفی هرچه غیر خداست، تجلی عملی می‌بخشد. کسی که به «لا» در برابر اله‌ها رسیده باشد، رفتارش از هرآنچه با خواست حضرت «الله» ناساز باشد، ناسازگار می‌شود.

بردار و بخوان

راز آن بوی شگفت

فریبا کلهر در کتاب «راز آن بوی شگفت»، داستانی را براساس زندگی حضرت علی‌بن موسی‌الرضا^(ع) نوشته است و با زبانی روان و شیوا، زندگی آن حضرت را برای مخاطبان نوجوان خود روایت می‌کند.

امام رضا^(ع)، ۱۱۱ذی‌قعدة ۱۴۸هجری قمری، مصادف با ۲۹دسامبر ۷۶۵میلادی متولد شد و روز آخر صفر ۲۴۳هجری قمری مصادف با ۵سپتامبر ۸۱۸میلادی به شهادت رسید. این امام بزرگوار، فرزند امام موسی‌بن جعفر^(ع) و نجمه‌خاتون و از نسل حضرت محمد^(ص) است که بعد از پدرش، امام موسی‌کاظم^(ع) و پیش از پسرش، امام محمدتقی، به کار سامان‌دهی امور جامعه اسلامی و مسلمانان مشغول بوده است. زندگی امام‌رضا^(ع) هم‌زمان بود با حکومت عباسی و سه نفر از خلفای عباسی، یعنی هارون الرشید، امین و مأمون. اودر این دوران با مشکلاتی ازجمله جنگ‌های داخلی و شورش‌های بی‌دربی روبه‌رو بود. زمانی که مأمون به خلافت رسید، تصمیم گرفت امام‌رضا^(ع) را هم در امور حکومتی دخیل کند. امام این مقام را نپذیرفت اما به‌سوی دربار او به راه افتاد. درباره نحوه شهادت ایشان، در منابع اهل سنت و شیعه اختلاف وجود دارد. شیعیان، مأمون را مسئول مستقیم شهادت امام‌رضا^(ع) می‌دانند و اهل سنت معتقدند که امام بر اثر مسمومیت با زهر از دنیا رفته است. به‌هرحال در محل مدفن حضرت، بعد‌ها حرمی ساخته شد که همیشه به روی عاشقان ایشان باز است.

کتاب«رازآن بوی شگفت»، نوشته فریباکلهر در ۱۴۰صفحه، در قطع خشتی را انتشارات به‌نشر در سال ۱۴۰۰به چاپ نهم رساند.

نسخه صوتی

کتاب صوتی راز آن بوی شگفت نیز با صدای «سمانه هادی» در دسترس عموم است. «راز آن بوی شگفت» در سال ۱۳۹۷ به‌عنوان اثر برگزیده جشنواره کتاب سال رضوی انتخاب شد.

فریبا کلهر، رمان‌نویس و نویسنده ادبیات کودک و نوجوان است که فعالیت خود را از دههٔ ۶۰ با کمک مصطفی رحمان‌دوست و با حضور در مجله‌های رشد، در حیطه ادبیات داستانی کودک و نوجوان آغاز کرده و تألیفات زیادی نیز در این حوزه از خود برجای گذاشته است. او حدود سی‌ده سال، از بدو تأسیس سروش کودکان تا سال‌های ۱۳۸۲ سمت‌سردبیری ماهنامه سروش کودکان را برعهده داشت و باویژه‌نامه کودکان روزنامه همشهری همکاری می‌کرد. «اینجا ایران است»، مجموعه «با علی، یا علی»، «چه عیبی داره؟»، «دو چرخه و پرنده» و «باران بخوا، باران» جزو آثار کلهر است.

برشی از کتاب

«ابر دوسه روزی بود که به آسمان شهر مدینه رسیده، بر فراز نخلستان‌ها قدم زده بود. سایه‌اش را روی بام‌های خاک‌آلود شهر انداخته بود و گاهی جلوی خورشید را گرفته بود تا سایه‌ای باشد برای مردان خسته و عرق‌کرده‌ای که از نخلستان‌ها برمی‌گشتند. ابر یک جا نمی‌ماند. همیشه در حرکت بود. همه جای شهر را دیده بود و می‌خواست از فراز شهر مدینه بگذرد که اتفاقی او را ماندگار کرد.

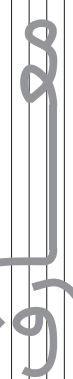
مردی سوار بر الاغی خاکستری، از کوچه‌های شهر مدینه می‌گذشت. لباسی سرتاسر سفید بر تن داشت و بلندی دستارش تا روی سینه می‌رسید.

مرد سفیدپوش، سرش را بلند کرد و نگاهی به ابر انداخت. ابر به نظرش رسید که مرد سفیدپوش به او لبخند زده است. پس جواب لبخند او را داد. مرد دوباره ابر را نگاه کرد. این بار به نظر ابر رسید که مرد سفیدپوش با او حرف زده است. اما چه حرفی؟»

شهرانه نیوز
شماره ۲۳۳
۵ دی‌ماه ۱۳۹۵
خبرنامه ۱۳۳۲

۱۴

دستاوردهای عظیم حج را بشناسیم

مطالعه درباره دستاوردهای معنوی سفر حج و پاداشی که نصیب ما خواهد شد، می‌تواند ما را به حفاظت از آن دستاوردها ترغیب و تشویق کند. تصور کنید الماسی گران‌بها را به دست کودکی خرد بسپاریم، طبیعی است که او طفلی ناآگاه است و جایگاه این شیء گران‌بها را نمی‌داند و چه بسا بر اثر بازی آن را از دست بدهد. حال حکایت ماست که اگر از دستاوردها و ثمرهای حج ابراهیمی ناآگاه باشیم، خدای نکرده ممکن است بر اثر بی‌توجهی یا غفلت، آن‌ها را از دست بدهیم.

مروری بر دستاوردهای معنوی زیارت خانه خدا و راهکارهایی برای حفظ و پاسداشت آن‌ها

حج؛ سفری بهشتی

حمیده ذاکری| حج سفری آسمانی است که مقصد نهایی‌اش بهشت است؛ جنتی که پاداش زائران خانه خدا و حج‌گزارانش است؛ حاجبانی که پس از پایان یافتن حج بنا بر روایات نه‌تنها خدا تمام گناهانشان را بخشیده که آثار این گناهان از وجودشان نیز پاک شده است و تولدی دوباره یافته‌اند. «هنگامی که بنده مؤمن برای انجام دادن عمل حج از خانه‌اش خارج می‌شود، به ازای هر قدمی که خودش برمی‌دارد و به ازای هر قدمی که مرکبش برمی‌دارد، خداوند حسنه‌ای برای او می‌نویسد و گناهی از او پاک می‌کند و او را درجه‌ای بالاتر می‌برد، پس آن‌گاه که در عرفات وقوف می‌کند، حتی اگر گناهان او به تعداد [ذات] خاک‌ها باشد، آن‌گونه که از مادرش متولد شده بود، بازمی‌گردد. پس خداوند به او می‌فرماید، عمل خود را از نو آغاز کن!». (مجلسی، ۱۴۳ق، ج ۹۶، ص ۳۱۵). تولدی دوباره به‌همراه عهدی نو با پروردگار همچون گنجی گران‌بهاست، گنجی که حاجیان از حج با خود آورده‌اند و لازم است از این پس از آن مراقبت و نگهداری کنند. در حدیثی از امام صادق^(ع) می‌خوانیم: «و چون اعمالت به پایان رسید [بر شرط‌هایی که در حج با خدا بسته‌ای و بر وفای به عهدی که با پروردگارت داری و بر خود واجب کرده‌ای، تا روز قیامت استقامت کن!؛ (جعفرین محمد، ۱۴۰۰ق، ص ۴۹). بدون شک مسافران این سفر ملکوتی اگر به زندگی گذشته خود بازگردند و صیانت از این تولد دوباره را مد‌نظر قرار ندهند، نمی‌توانند از نتایج عظیم حج به‌صورت طولانی مدت بهره‌مند شوند. برای وفای به عهدی که با پروردگار بسته‌اند و همچنین مراقبت از پاداش معنوی حج، راهکارهایی توصیه شده است که در ادامه با هم مرور می‌کنیم.

ترک دنیا را تمرین کنیم

حاجی برای سفر حج وصیت می‌نویسد و با ترک دنیا و اهل و عیال بار سفر به سمت ملاقات پروردگار می‌بندد. در ایام حج و انجام اعمال آن، او سفرکرده‌ای است که گویی به‌کلی از دنیا جدا شده است. لباس و همسر و فرزند و همه چیز را رها کرده و چون خسی در میقات در جست‌وجوی حق است. این تمرینی است در محدوده‌ای معین برای او تا ترک دنیا و سفر به‌سوی پروردگار را بیاموزد، تمرینی که اگر در ادامه رها نشود و تکرار شود، می‌تواند از دستاوردهای حج و پاداشی که خداوند به او عطا کرده است، مراقبت کند.

منزلت اجتماعی‌مان را رعایت کنیم

حج عبادتی صرف‌افردی نیست و جنبه اجتماعی نیز دارد، به همین دلیل در هر دو بعد فردی و اجتماعی اثرگذار است. همان‌طور که می‌دانیم، آن که حج رفته و این سفر معنوی را تجربه کرده است، در بین مردم نیز دارای شأن و منزلتی می‌شود. آن که از این سفر بازگشته است، باید با توجه به دستاوردهای معنوی و همچنین اجتماعی حج به رفتار و اعمال خود دقت کند.

بهشت ابدی را با لذت فانی معامله نکنیم

شرح دادیم که مقصد و محصول نهایی سفر حج، بهشت و رضوان ابدی است؛ رضوانی که نباید بر اثر توقف کوتاه در دنیای فانی، آن را از دست بدهیم. به فرموده امام علی^(ع): «سعادت‌مندترین مردم، شخصی است که لذت فانی را برای رسیدن به لذت ماندگار، ترک کند» (آمدی، ۱۴۱۰ق، ص ۲۰۶).

قلیلمان را محل محبت خدا و اهل بیت^(ع) قرار دهیم

در آیه ۷ سوره حجرات می‌خوانیم: «و بدانید رسول خدا در میان شماست که اگر در بسیاری از امور رأی شما را پیروی کند، خود به رنج و زحمت می‌افتد و لیکن خدا مقام ایمان را محبوب شما گردانید و در دل هایتان نیکو بیاراست و کفر و فسق و معصیت را زشت و منفور در نظرتان ساخت. اینان به حقیقت اهل صواب و هدایتند». به اعتقاد مفسران، خداوند متعال برای رشد و هدایت ما و دوری از گناه، چند نشانه برایمان قرار داده است؛ نخست اینکه باید از پیامبر^(ص) و اهل بیت^(ع) پیروی کنیم و بعد اینکه در دلی که محبت خدا و اهل بیت^(ع) قرار گرفته باشد، نفرت از گناهان هم رقم می‌خورد. در نتیجه لازم است ما پس از این سفر روحانی، خود را به محبت خدا و اهل بیت^(ع) پیوند بزنیم و این‌گونه قلب‌هایمان بیم‌کنند تا به سمت معاصی تمایل پیدا نکنیم.

از رسول خدا^(ص) سرمشق بگیریم

در پایان اگر به شیوه رسول خدا^(ص) عمل کنیم، امید است که مسیری امن برای مراقبت از دستاوردهای معنوی حج برای خودمان بسازیم. ایشان در روایتی مفصل، ۱۰ شرط برای توبه حقیقی بیان می‌کنند. مطالعه این ۱۰ شرط به ما کمک می‌کند پس از اینکه مشمول غفران پروردگار قرار گرفتیم و بخشیده شدیم، آثار و برکات آن را حفظ و از گناه و معصیت دوری کنیم. ایشان در بخشی از این روایت می‌فرمایند: «فردی که توبه کند، ولی به عبادتش اضافه نشود، او توبه نکرده است. هرگاه فردی توبه کند ولی در لباس او تغییری داده نشود، بازهم توبه نکرده است. در صورتی که شخصی توبه کند، ولی در مسائل اجتماعی روابط قبلی خود را با افراد فاسد همچنان ادامه دهد، گویا اصلاً توبه نکرده است. اگر فردی توبه کند، ولی در نشست‌و‌برخاست‌ها و دعوت‌ها و پذیرایی‌های او چهره اسلامی مشاهده نشود، بازهم توبه او اساسی نیست. کسی که توبه کند، ولی در مسائل خانوادگی و زناشویی تغییری نداشته باشد، بازهم توبه نکرده است. کسی که توبه کند، ولی در حالات روحی و فکری و قلبی و برخورد‌های اجتماعی او تغییری حاصل نشود و به‌جای راضی کردن خدا به فکر راضی کردن این و آن باشد و تکبر و حسادت و بخل و ریا را کنار نگذارد و انگیزه‌ها و هدف‌های مادی خود را به قصد قربت و اخلاص تبدیل نکند، بازهم توبه او ریشه و اساس ندارد. هرگاه کسی توبه کند، ولی از خیال‌پردازی‌ها و آرزوهای دورودراز خویش دست برندارد و زیانش را از انواع همت‌ها و دروغ‌ها و غیبت‌ها و نیش‌ها و سوگندهای ناجبا و گواهی دادن‌های ناروا و ناساز‌ها و شایعه‌سازی‌ها و پایه‌گذاری‌ها و سخن‌چینی‌ها و... باز ندارد، او هم در حقیقت توبه نکرده است.» (جامع‌الخبار، ص ۸۷).

حدود ۸۲ سال پیش، سنگی به موزه حرم آمد که به سنگ قبر امام رضا(ع) معروف شد

کشف کتیبه ۹۰۰ساله از عتیقه‌فروشی در تهران

سیده نعیمه زینبی ا سال هاست یکی از زیباترین و بهترین کتیبه های سنگی آستان قدس که به نخستین سنگ قبر امام رضا(ع) شهرت یافته . در موزه حرم می بینیم ولی از سرنوشت آن چیز زیادی نمی دانیم. وقتی در دل گمانه ها و گمان ها می رویم، متوجه می شویم این سنگ ، سرگذشت پیچیده و درازی را پشت سر گذاشته تا به این نقطه رسیده است. این سنگ گم‌گشته در سال ۱۳۲۱ خورشیدی به حرم می آید تا امروز یکی از میزبانان ما در ساختمان موزه باشد. روایت امروز، درباره پیدا شدن این کتیبه و داستان های آن است.

- دیدار با یک کتیبه تاریخی در موزه

در میانه خرداد که تیغ تیز آفتاب بی پروا به زمین هجوم آورده ودانه‌های عرق از سر و صورت زائران حضرت‌شره می‌کند، راه موزه حرم را در پیش می‌گیریم و خودمان را به ورودی آن می‌رسانیم. از هرم آفتاب تا خنکای سایه سقف بلند موزه فقط چند ثانیه فاصله است. مقرنس‌های اویزورودی سقف و سنگاب خوارزشاهی با یک کوله بار تاریخ، نخستین جلوه‌های موزه است که چشم ما را به خود فرا می‌خواند.

سمت چپ، طبقه همکف جایی که موزه تاریخ حرم رضوی از سال ۱۳۷۸ در آن برپا شده، همان مکانی است که در انتظار مشتاقان حرم مطهر رضوی است تا روزگاری را که بر آستان دوست گذشته روایت کند. گوهر ارزشمندی که ما به دنبال آن هستیم یک قطعه سنگ است که نهصد سال زندگی را از سر گذرانده و چند دهه اخیر از عمر گوهر بار خودش را در آغوش موزه بوده است. کتیبه‌های طلایی اولین ضریحی که بر گرد خانه دوست حلقه زده است، نخستین میزبان ماست. این کتیبه‌ها از ضریح چوبی حریم یار جدا شده‌اند و مدتی را هم در خزانه بانک ملی در تهران به امانت بوده‌اند و سرانجام در دهه ۲۰ به خانه خود بازگشته‌اند و از آنجایی که ارزش تاریخی داشته‌اند به موزه سپرده می‌شوند تا از آن نگهداری شود. در میان کتیبه‌های طلادر دومین محفظه شیشه‌ای، یک کتیبه سنگی نیز خندنمایی می‌کند. همین که چشمان ما‌هو می‌افتد از نشانه‌ای که پیش از آن درباره‌اش خوانده‌ایم، می‌فهمیم گم‌شده‌مان در همین مکان آرام گرفته‌است و آنچه در جست‌وجوی آن هستیم، همین سنگ است که شکوه، قدمت و اصالت را در چهره خود عیان دارد. در ردیف شماره ۶ راهنمای مکتوب این ویترین، درباره این سنگ نوشته است: «سنگ مقام امام رضا(ع). از جنس مرمرسفید، دوره سلجوقی، اثر عبد... بن احمد فره در ۵۰۱ شمسی، ابعاد ۴۰ در ۴۰ سانتی متر، محل ساخت: (احتمالا) یزد.»

- گم‌شده پیدا می‌شود!

این کتیبه با ارزش حدود ۸۲ سال است در گوشه‌ای از موزه آرام گرفته، اما زندگی ناآرامی را پشت سر گذرانده است و حتی در مقطعی از زمان گم می‌شود و بالاخره در تیر سال ۱۳۲۱ خورشیدی باسلام و صلوات‌راهی مشهد می‌شود. ماجرا از این قرار است که در این تاریخ روزنامه آزادی خبر از پیدا شدن یک کتیبه عتیقه در مغازه یکی از عتیقه‌فروشان تهران را می‌دهد. بخت با ما یار است که این کتیبه کشف می‌شود و با پرداخت مبلغی به فروشنده آن، در ایران می‌ماند و مانند کتیبه‌های سنگی دیگر از موزه فریرگالری واشنگتن و دیگر موزه‌های جهان سر در نمی‌آورد. در خبر جریده مذکور آمده است: «یک قطعه سنگ مرمر با کتیبه خط‌کوفی به تاریخ سال ۵۱۲ هجری قمری اخیرا در تهران نزد یکی از عتیقه‌فروشان یافت شده بود ... سنگ مزبور در مقابل انعامی که به دارنده

آن مرحمت شد اخذ و به وسیله آقای حسین شبیانی ...

به مشهد فرستاده شد که به آستان قدس تقدیم گردد.»

- آندره گذار و تأیید اصالت سنگ!

تصمیم خیلی زود بر این مدار قرار می‌گیرد تا این کتیبه سنگی ارزشمند را به آستان قدس تقدیم کنند. نیابت تولیت وقت نیز دستوری ده‌ده که مجلسی در دارالضیافه شکل بگیرد و ریاست تشریفات آستان قدس از علما و رؤسای ادارات و بزرگان شهر دعوت می‌کند تا در این مراسم شرکت کنند. ساعت ۵:۳۰ عصر روز دوشنبه در این گردهمایی، در یک جعبه ظریف کشوده می‌شود تا از این سنگ تاریخی رونمایی شود. افراد حاضر در این جلسه با دیدن این کتیبه از مسئولان تقاضا می‌کنند که آن را در مقام اصلی خود در محراب بالای سر نصب کنند. البته در ادامه خواهید دانست. این نظریه خام است و فقط بر اساس حدس و گمان آن را به محراب بالای سر حضرت نسبت می‌دهند. این بزم با سخنرانی رئیس تشریفات درباره این کتیبه‌ها ادامه پیدا می‌کند. خوانش این خطابه‌از این جهت مهم‌است که گمانه‌های ابتدایی پس از کشف آن درباره چگونگی خروج آن از مشهد، تاریخ کتیبه و اطلاعاتی از این دست را بیان می‌کند. در بخشی از این خطابه می‌آید: «یک قطعه سنگ در طهران یافت شده است که خطوط روی آن می‌رساند سابقا این سنگ متعلق به آستان قدس رضوی بوده و بعد ا در اثر حوادثی از آستان قدس خارج شده است. موضوع مورد توجه خاص قرار گرفته و با مراجعه به آقای گذار باستان شناس اصالت و قدمت سنگ

محمودلی میرزا پسر فتحعلی شاه که آن وقت والی خراسان بوده تعمیر و تزئین شده ممکن است در موقع تعمیر به واسطه تغییر وضعیت محراب سنگ را از جای خود برداشته و در فتنه سالاری که ااثیه آستان قدس به یکی از حجرات صحین گذاشته‌اند و به غارت رفته، این سنگ هم به یغما برده شده باشد و این نظریه احتمالی است و تحقیق در آن به عهده صلاحیت ارباب بصیرت و اطلاع است.»

درباره فتنه سالاری که خروج سنگ از مشهد را به آن زمان نسبت داده‌اند، نیز می‌توان گفت مقدمه این اتفاق به زمان حکومت آصف‌الدوله، دایی محمدعلی شاه در خراسان باز می‌گردد. آصف‌الدوله، محرک و سلسله‌چنین فتنه‌است و با تحریک او پسرش حسن خان معروف به بر شهر مشهد نیز مسلط می‌شود. حمزه میرزا برای مقابله با او و دفع شرش از خراسان عازم این دیار می‌شود و سالار با دوازده هزار توپ و هزاران سرباز سواره و پیاده نظام در مشهد سنگر می‌گیرد. سالار، حاجی میرزا عبدالله خوبی متولی مرقد حضرت رضا(ع) را دستگیر می‌کند و در مسجد گوهرشاد به قتل می‌رساند و اموالش را به یغما می‌برد و ابراهیم سلطان داروغه شهر را نیز تکه‌تکه می‌کند. در این زمان حمزه میرزا به مشهد می‌رسد و به مهاجمان می‌تازد و شهر را از سالار و یاران شورشی‌اش پس می‌گیرد. البته کشمکش با سالار تا سال ۱۲۶۶ قمری که او کشته می‌شود، ادامه پیدا می‌کند. طبق خطابه‌ای که در روزنامه آزادی به چاپ رسیده، این سنگ در زمان شورش به غارت رفته است و به مرور زمان و طبق اتفاقاتی که از آن بی‌خیریم سر از عتیقه‌فروشی تهران درآورده است.

- سنگ متعلق به مسجدی در یزد است!

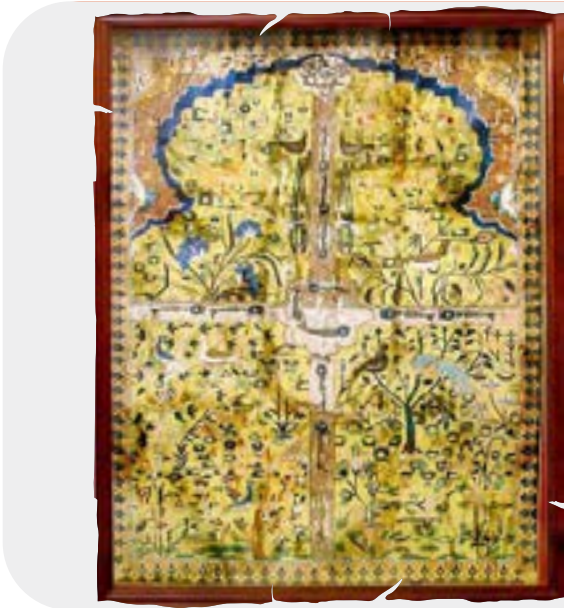
افزون بر آنچه گفته شد، روایت‌های دیگری نیز درباره این سنگ وجود دارد. بعضی از آن به عنوان سنگ قبر قدیم مزار حضرت رضا(ع) یاد می‌کنند که در قرن هشتم یا احتمالاً در زمان صفویه که سرداب مقدس به وجود آمد از روی مزار برداشته شد. این روایت آن قدر جدی است که به میان کتاب‌ها و مقالات هم راه پیدا کرده است. غلامرضا عطاردی در کتاب «تاریخ آستان قدس رضوی» درباره این کتیبه چنین نوشته است. در مقاله‌ای هم که در نشریه نامه آستان قدس در فرودین سال ۱۳۴۴ به چاپ رسیده، فردی به نام ع. شبیران از این کتیبه به عنوان سنگ مزار حضرت ثامن یاد می‌کند. رسول معفریان در مقاله‌ای با نام «سنگ

مقام، نه سنگ قبر» درباره این کتیبه سنگی نوشته است: «این سنگ، نه سنگ قبر امام رضا(ع) بلکه سنگی است که در سال یادشده یعنی سال ۵۱۶ در دورانی که شهر یزد در اختیار آل کاکویه شیعی بوده، تراشیده شده و در محلی که به عنوان مشهد یا قدمگاه امام رضا(ع) در یزد بوده، نصب شده است. بنابراین، این سنگ را نه سنگ قبر بلکه از این پس می‌باید «سنگ مقام» نامید.»

البته گویا دکتر ایرج افشار، پژوهشگر برجسته فرهنگ و تاریخ ایران چنین ادعایی را تأیید می‌کند و این سنگ را با سه سنگ دیگر که از آثار حجاری قرن ششم در یزد است، مقایسه می‌کند و با توجه به مشابهت میان کتیبه‌ها، این سنگ نوشته را متعلق به مسجد فرط این شهر می‌داند. این مسجد در خیابان امام خمینی(ع) یزد واقع شده و به مسجد یا مشهد علی ابن موسی‌الرضا(ع) شهرت دارد. طبق بررسی‌های کارشناسی و گمانه‌های دکتر افشار، به احتمال بسیار زیاد سنگ مقام به این مسجد تعلق دارد. اگر نظر این پژوهشگر برجسته را بپذیریم باید اطلاعات اولیه در روزنامه آزادی درباره خروج سنگ نوشته از مشهد در زمان فتنه سالار و دیگر گمانه‌های مربوط به آن را رد کنیم.

- فتنه سالار و گمانه سرقت سنگ در آن زمان

درباره دلیل جابه جایی سنگ نیز گمانه‌هایی زده می‌شود. رئیس تشریفات یکی از این گمانه‌ها را چنین توصیف می‌کند: «چون مسجد مزبور توسط مرحوم

فرشی با باغ و محراب

زینبی! قالیچه محرابی باغی یکی از آثاری است که در موزه حرم مطهر می‌درخشد تا سابقه فرش بافی ایرانی را به رخ بازیدکنندگان بکشد. این قالیچه خوش‌آب‌ورنگ با ابعاد ۱۱۲سانتی متر در ۱۴۱سانتی متر، در موزه فرش حرم مطهر نگهداری می‌شود. محل بافت آن اگرکمان احتمال می‌دهند و دوره بافتش به زمان صفویه بازمی‌گردد. جنس تارهای این فرش از پنبه و پود آن از پنبه و ابریشم و پرزهای آن ابریشمی است. «محمدامین کرمانی»، فردی است که این فرش را نقش انداخته و نامش در گوشه بالای سمت چپ، بافته شده است. همان کاری که بیشتر فرش‌باف‌های اسم‌ورسم‌دار قدیم انجام می‌دادند تا امضای پای کارشان باشد. در گوشه بالای سمت راست آن نیز عبارت «عمل بنده کمترین» درج شده است که مکمل آن، عبارت سمت چپ است که درباره‌اش گفتیم. طرح این قالیچه، سجاده‌ای منحصربه‌فرد و تلفیقی زیبا از طرح محرابی و باغی است. بر پیشانی محراب، جایی که نمازگزار سر بر سجده می‌گذارد، ذکر «سبحان ربی الاعلی و بحمد» بافته شده است و متن قالیچه با نهرهایی که به حوضی هشت بر منتهی می‌شوند، به چهار قسمت یا چهار باغ تقسیم شده است و هر قسمت مملو از درختان، گل‌های رنگارنگ و پرندگان گوناگون است. در کنار این‌ها، عبارت «یا کریم» که از نام‌های مبارک خداوند است، در حاشیه سمت چپ قالیچه، نقش بسته است. اهل نقش و فرش، خوب می‌دانند که چنین قالی‌هایی چقدر ارزشمند هستند و ما از پشت شیشه‌های موزه، ممکن است ساده از کنارشان گذر کنیم.

موزه حرم

تاریخ حرم

نخستین دیدار یک سیاست‌مدار فراری با حرم مطهر امام رضا(ع)

هیچ بنایی در جهان زیاتر از حرم امام رضا(ع) نیست

فرخدا خرداد سال ۱۳۲۷ خورشیدی «دکتر صادق رضازاده شفق» یک یادداشت برای روزنامه «آفتاب شرق» می‌فرستد که در آن، از تجربه زیارت حرم امام رضا(ع) برای اولین بار گفته است. تجربه‌ای که به گفته خودش به خاطر فرار او از کشور (در سال ۱۲۹۱ خورشیدی) و دوری از وطن، برای سال‌های طولانی محقق نمی‌شود.

او که گویا حوالی غروب یکی از واپسین روزهای بهار از سمت خیابان تهران وارد مشهد شده است، چنین می‌نویسد: «از منتهی‌الیه آن (خیابان تهران) برق لامع گنبد و مناره‌های طلاپوش حضرت رضا(ع) انعکاس آخرین اشعه آفتاب مغرب را به چشم‌های خسته و آرزومند ما انداخت. تو گویی بی‌اختیار احرام بستیم و هر چیز دیگر را فراموش کردیم. متوجه بقعه‌ای شدیم که کانون توجه کوروها شیعه‌است و از دور عرض سلام و نیاز و احترام را تقدیم آن آستان ملائک پاسبان نمودیم. فردای آن روز اول وقت برای زیارت حرم شریف شتافتیم. سردر عظیم و طاق معلای کاشی‌که ظرافت را با عظمت و صنعت را با روحانیت، یکجا جلوه می‌داد، نمایان شد.

عبور از زیر این طاق بلند و ورود به صحن وسیع، که در و دیوارش سراپا نقش و نگار و خطوط و تزئیناتش نخبه آثار بود، ما را غرق سرور کرد و در برابر آستان قدس مجذوب و مسحور نمود. تماشای نقاشی پررپهای کاشی‌ها که نمونه حذاقت و معرف صنعت ایرانی بود و از هر نقش بدیع آن رموز ایمان جلوه می‌کرد، ما را غرق تحیر کرد.»

- گشتی در باغ کاشی‌های روضه منوره

دکتر صادق رضازاده شفق سپس وارد حرم می‌شود و پس از توصیف زیبایی‌های رواق‌ها و روضه منوره، تأکید می‌کند که هیچ بنایی در جهان، از تاج محل بگیرد تا واتیکان، به زیبایی حرم مطهر امام رضا(ع) نیست.

«با این حال بهت‌زده» و خضوع و اعجاب، به مدخل حرم شریف که قرن هاست شاهان و بزرگان بسیاری در آن زانوی خضوع بر زمین نهاده‌اند، داخل شدیم. از درهای نقره و طلای منقوش و نفیس گذشتیم و روی مرمرهای صاف و گران بهار رفتیم. داخل رواق‌های پهناور و مرتفع که گنج‌بری‌ها و آیینه‌کاری‌ها و کاشی‌سازها، مرمرها و خطوط اشعار و آیات، آنجا را مظهر ذوق صنعت و مرکز احترام و روحانیت قرار داده است، چرخیدیم و به یک‌باره خود را برابر در زیبای زرین ضریح مطهر یافتیم. مردمانی از ملل و طوایف گوناگون عالم مجذوب و بی‌اختیار و خاضع و بی‌قرار در آنجا دست به سینه ایستاده بودند و با صدای لرزان «أدخل یالله أدخل یا رسول...» می‌گفتند. شاید در همه عالم بنایی بدین عظمت و زیبایی که هر طاقی از آن را بزرگی (شاهان و بزرگانی) ساخته یا تعمیر کرده است، وجود نداشته باشد. نه تاج محل به این درگاه بلند می‌رسد و نه واتیکان و نه کلیسای سن پترزبورگ و مسجد ایاصوفیه و نه جامع الحمراء و نه امثال آن‌ها. حرمی [را پیدا نمی‌کنید] که هجوم دشمنان و تاخت‌وتاز مغولان و ازبکان بنیان آن را ویران نکرده باشد. حتی تیرها و توپ‌های روس‌های سی سال قبل آن را آسیبی نرسانده است. تنها، نشانه‌های آن ستمکاران و خون‌خواری آن اقوام را بر سینه خود حک کرده و برای عبرت اخلاف نگه داشته است.»

او در ادامه هم می‌گوید: «صدها رائر بیدل از زن و مرد با صورت‌های مجذوب و پریده که نور خضوع، نیاز و ایمان در اغلب آن‌ها پیدا بود و با تعلق و توجه خاصی اطراف ضریح را گرفته [بودند] و طواف [می‌کردند] و آن‌را زها که پیش پدر و مادر نمی‌گفتند، به زمزمه برای او (امام رضا(ع)) می‌گفتند و دردهای خود را شرح می‌دادند و حق خود را از آن کانون حق به تضرع می‌خواستند و از مصائب ایام و دور روزگار و ستمکاری اشرار و زبونی و ناکامی ابرار سخن می‌گفتند و شکایت می‌کردند و بعضی بعد از دعا و زیارت در حال بهت و جذبه فرونشسته و به‌روی مرمرهای نفیس زیبایی که با صورت و لب انسان صاف گشته و رگ‌های باطن خود را جلوه داده‌است، پیشانی به سجده می‌نهادند و هر یک با یک انشراح (شرح) صدر و سعه قلب برمی‌گشتند و جای خود را به دیگری می‌دادند.»

- مشهد، قلب تندبه جهان

رضازاده با دیدن این صحنه‌ها یک نتیجه‌گیری زیبا دارد که در آن، مشهد را قلب تندبه جهان می‌خواند: «پیش خود گفتیم، اگر هم بر فرض محال، زیر این قبه بلند و بقعه عظیم، روحی و معنویتی نبود، باز توجه و خضوع این همه نفوس (جمعیت) که از اقصی بلاد آسیا و افریقا، از فیلیپینی و جاوه‌ای، چینی و هندی و حبشی، طرابلسی و مراکشی، مغول و ترک و ایرانی به این نقطه می‌شتافتند؟ زبان حال این همه اقوام و ملل چه می‌گوید؟ می‌گوید، قوام عالم و دوام بشر، تنها به حق پایدار است.»

- درباره صادق رضازاده شفق

امراضازاده شفق کیست و چرا از ایران فرار می‌کند؟ رضازاده شفق پژوهشگر، مترجم و عضو فرهنگستان ایران، متولد ۱۲۷۰ خورشیدی در تبریز بود که زندگی‌اش پس از فتح تهران به دست مشروطه‌خواهان و برقراری حکومت مشروطه، زیرورومی‌شود. او که در آن دوران محصل دبیرستان است، همراه چند تن از آزادی‌خواهان انجمنی به نام «جمعیت وطن‌خواهان» تشکیل می‌دهد و در ادامه هم روزنامه «شفق» را منتشر می‌کند. اما یک سال پس از اشغال تبریز به دست قوای روس (در سال ۱۲۹۰ خورشیدی) ناچار می‌شود که به صورت مخفیانه به امپراتوری عثمانی برود و برای سال‌ها در آنجا زندگی کند. او بعدها به ایران باز می‌گردد، ادامه تحصیل می‌دهد، دورانی برای مطالعه تاریخ و فلسفه به برلین می‌رود و در نهایت نیز در سال ۱۳۴۲ با رتبه استاد ممتاز از دانشگاه تهران بازنشسته می‌شود. ناگفته نماند او نخستین نماینده ایران است که در سال ۱۳۲۸ خورشیدی و به دعوت کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد به آمریکا می‌رود تا درباره تاریخ، فرهنگ و تمدن ایرانی در دانشگاه‌های این کشور سخنرانی کند.

منابع: اخبار خراسان در دوره محمدرضا شاه پهلوی، پژوهش و گردآوری، سید مهدی سیدقطبی مقاله سنگ قبر یا سنگ مقام، نوشته رسول جعفریان کتیبه‌های سنگی موزه آستان قدس رضوی، تألیف میثم چالکی نگاهی به فتنه سالار در خراسان، اثر عمادالدین فیاضی اسناد موجود در مرکز اسناد آستان قدس رضوی

